

ହସଣ୍ଗ

(ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନର ସମନ୍ଵିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ)

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ରବେଶଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ହସଖେଳ

(ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ

ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ :

- ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
- ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
- ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ରଥ
- ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମଲିଙ୍କା

ସମୀକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ :

- ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
- ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
- ଶ୍ରୀ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ସଂଯୋଜନା :

- ଡ. ପ୍ରୀତିଲତା ଜେନା
- ଡ. ତିଳୋଉମା ସେନାପତି
- ଡ. ସବିତା ସାହୁ

ପ୍ରକାଶକ :

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଶାଶ୍ଵତ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ ବର୍ଷ : ୨୦୧୦

୨୦୧୯

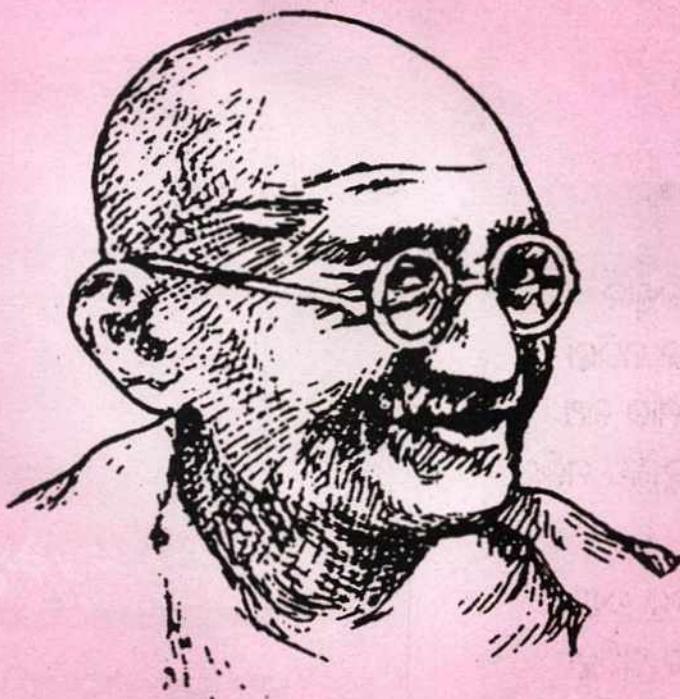
ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଓ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଶାସନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଦ୍ରଣ :

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜଗତମାତାଙ୍କର ଚରଣରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ମୁଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଭେଟି
ଦେଉଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ
କ୍ରାତିକାରୀ ଓ ମହଭୂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହେଉଛି । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ମହଭୂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
ମୂଲ୍ୟବାନ ଭେଟି ମୁଁ ଯେ ଜଗତ ସମ୍ମାନରେ ଥୋଇପାରିବି, ତାହା ମୋର
ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିରେ ରହିଛି ମୋର ସମଗ୍ର ରଚନାତ୍ମକ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କରିବାର ଚାବିକାଠି । ଯେଉଁ ନୃଆ ଦୁନିଆ
ପାଇଁ ମୁଁ ଛଟପଟ ହେଉଛି, ତାହା ଏହିଥିରୁ ହିଁ ଉଭବ ହୋଇପାରିବ ।
ଏହା ମୋର ଅନ୍ତିମ ଅଭିଳାଷ କହିଲେ ଚଲେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

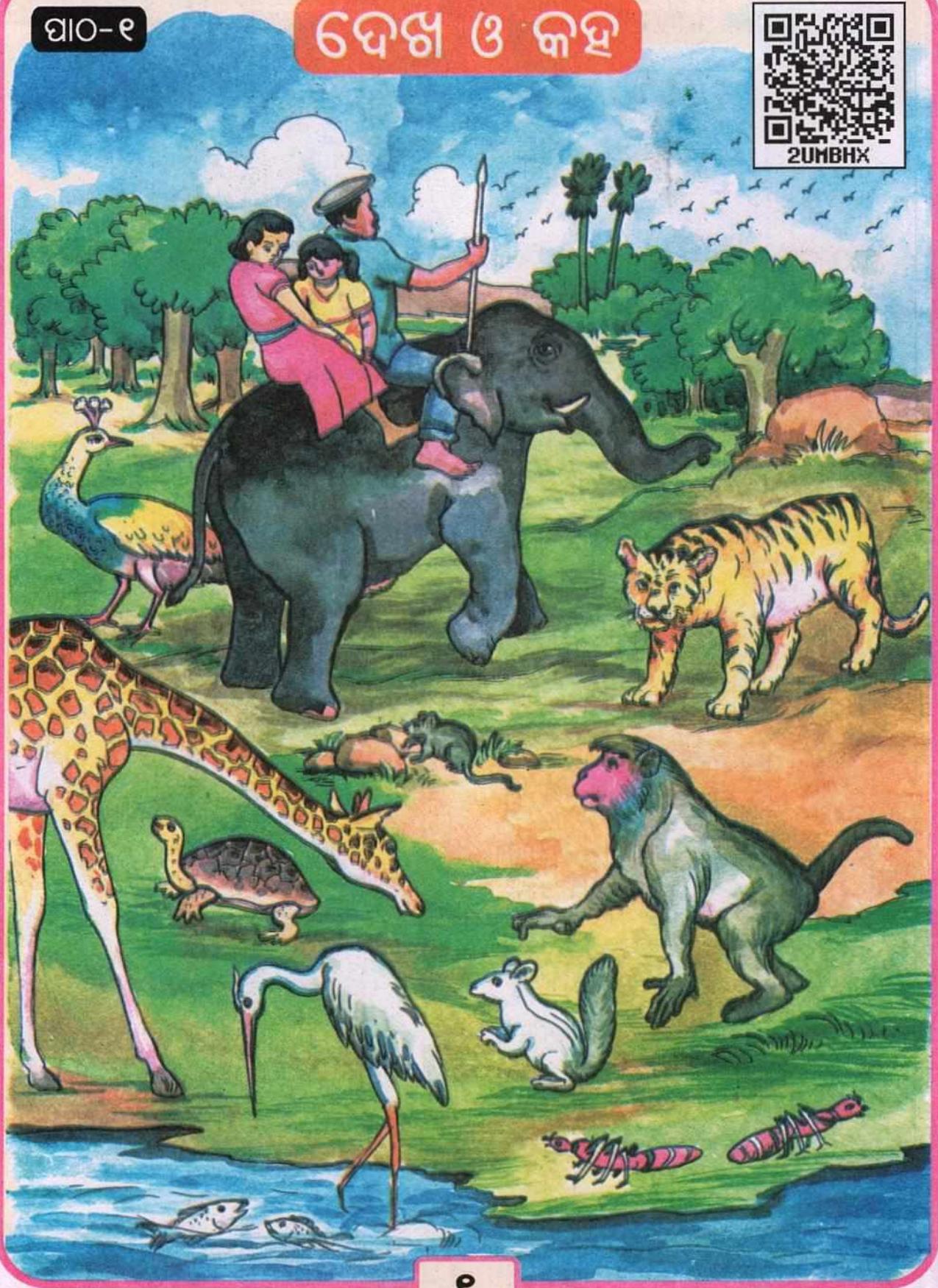

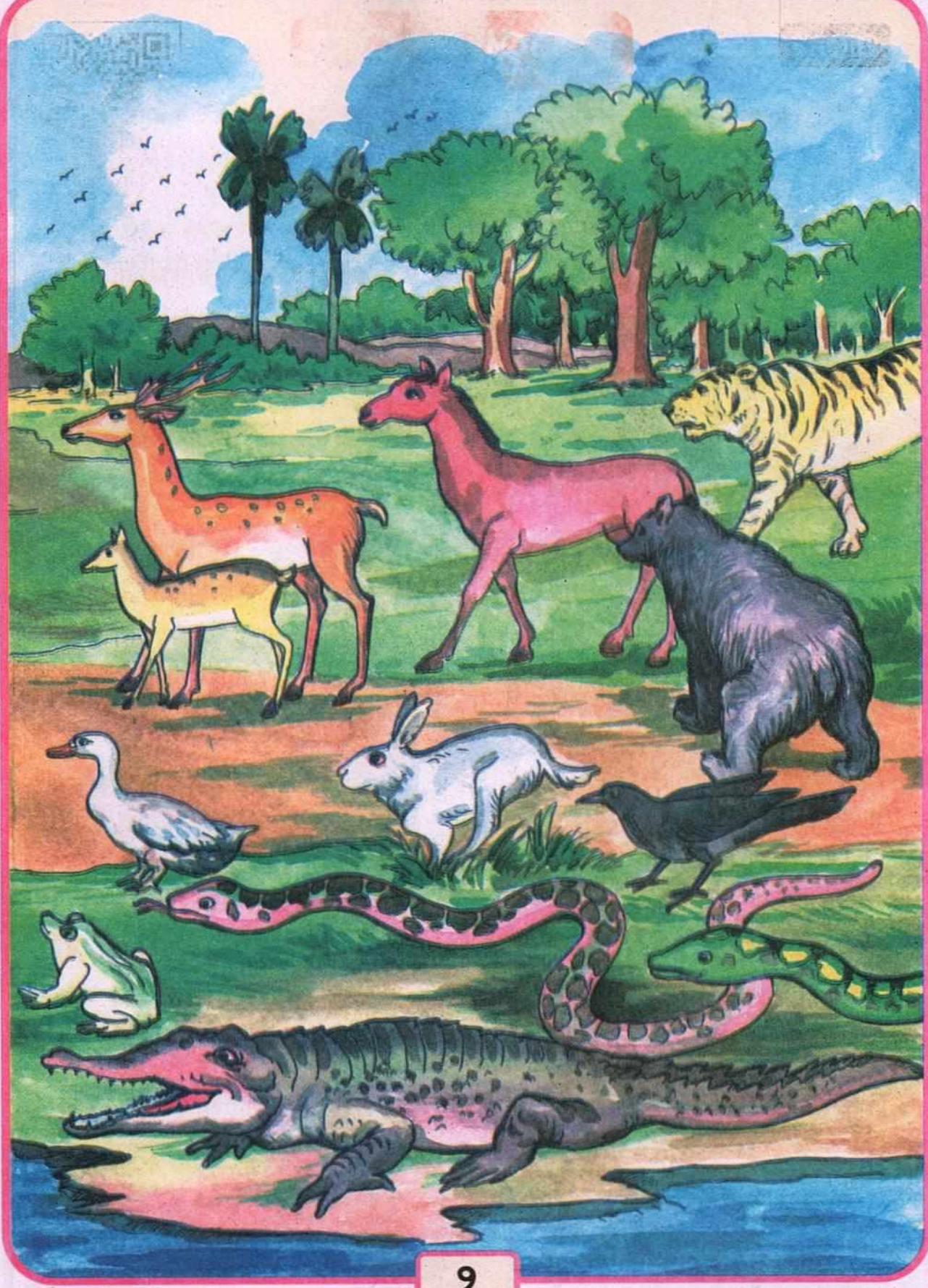
ଆମ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ

“ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାରତ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଚାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା
ଡ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍ତଳ ବଙ୍ଗ
ବିଶ୍ୱ-ହିମାଚଳ-ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା
ଉତ୍ତଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
ଜନଗଣ-ମଙ୍ଗଳ ଦାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ ଭାରତ ବିଧାତା,
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।”

ସୂଚୀପତ୍ର

ପାଠ ନଂ.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଦେଖା ଓ କହ	୧
୨.	ଚୁନା ଚୁନି	୪
୩.	ଛେଳି ଉରେ ପାଣିକି	୧୧
୪.	ରଜଦୋଳି	୧୯
୫.	ଠୋ ଠୋ	୨୭
୬.	କହିଲ ଦେଖି	୩୭
୭.	ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ	୩୯
୮.	ରାଜାଙ୍କ ଭୋଜି	୪୭
୯.	ସପନି ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା	୪୪
୧୦.	ଉଳ	୪୩
୧୧.	କିଚିରି ମିଚିରି	୪୯
୧୨.	ଦୀପାବଳି	୪୯
୧୩.	ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା	୫୨

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ପ୍ରଥମେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ମନୋଯୋଗ ସହିତ ଚିତ୍ର ଦେଖିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ମୁଢ଼ଭାବରେ କହିବା ପାଇଁ କୁହାୟିବ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଜୀବ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କେମିତି ବୋବାନ୍ତି ? କିଏ କାହା ପାଖରେ ଓ ଦୂରରେ ଅଛି ? କିଏ କେଉଁଠି ଅଛି ? ବଡ଼ ଜୀବ / ସାନ ଜୀବ / ମୋଟା / ପତଳା କିଏ ? କାହା ପିଠିରେ ଝିଅମାନେ ବସିଛନ୍ତି ? କାହାର ରଙ୍ଗ କିପରି ? ଜୀବମାନଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରି ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ‘ଚିତ୍ର ଦେଖି ମୋତେ କ’ଣ ପଚାରିବ ପଚାର’ କହି ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଖରୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ପିଲାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବେ ।
- ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିବା ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବା ଓ ନିଜ ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗଦେବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କିଛି ଆଙ୍କିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପଶୁ ଓ ଚଢ଼େଇ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜୀବଙ୍କୁ ଓ ଚଢ଼େଇର ନାମ ପିଲା କହିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ସୁଚନା ଦେବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିଛି କୌତୁକିଆ ପ୍ରଶ୍ନ, ଯଥା-ଜିରାଫା ଓ ଗୁଣ୍ଣୁଚି ମୂଷା କ’ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ? କୁମ୍ଭୀର କାହିଁକି ହସୁଛି ? ହନ୍ତୁମାଙ୍କଡ଼ କାହାକୁ କହୁଛି ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପଶୁ ଓ ଚଢ଼େଇ ମଧ୍ୟରୁ ତୁମକୁ କାହାକୁ ଭଲଲାଗେ ? କାହିଁକି ଭଲଲାଗେ ଆଦି ପ୍ରଶ୍ନମାନ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ । ୩୯ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଶୁଣିବା, କହିବା, ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ବୁଝିବା, ଜୀବଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଓ କଙ୍କନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ବକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚୁନା ଚୁନି

ଚୁନା ଚୁନି ଭାଇ ଉଉଣା
 ଆଣିଲେ ଚାଉଳ ଚୁନା,
 ବିରି ବାଟିଲେ ଚକୁଳି କଲେ
 କହିଲେ ଚଟିଆ ଅନା ।

ଚଉକି କଲା କଟକଟ
 ବାଘମାମୁ ଛଟପଟ ।

କବାଟ ଖୋଲି କହିଲା ଚୁନା
 ବାଘମାମୁ ହେ ଆସ,
 ଚକୁଳି ଚିନି ଚଟଣି ଖାଇ
 ଚଉକି ଉପରେ ବସ ।

ଅଉୟାସ

୧. ‘ଚ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ ‘○’ କରିବା ଓ
‘ଟ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ ‘□’ କରିବା ।

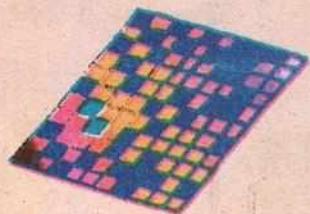
ଚାରିକି

ବାଘ

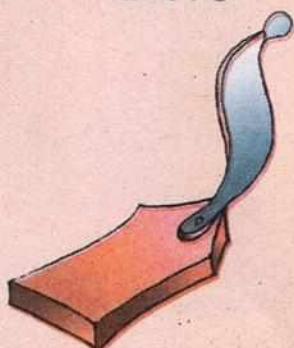
କବାଟ

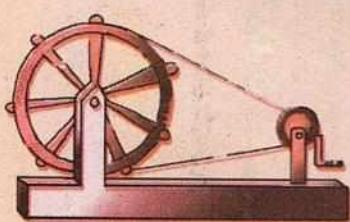
ଚଟ

ଚଗର

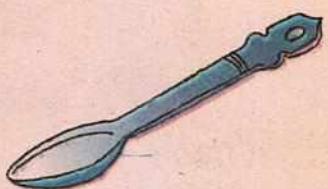
ପନିକି

ଅରଚ

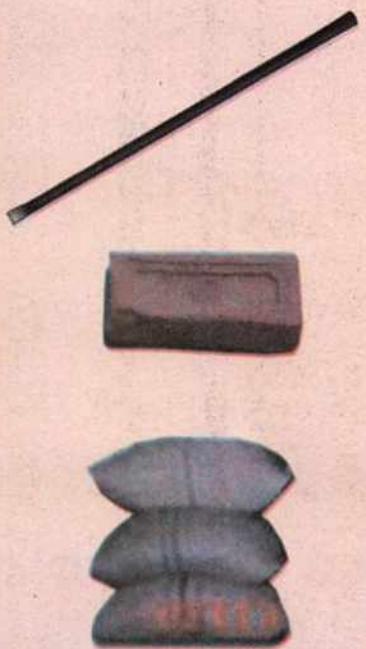
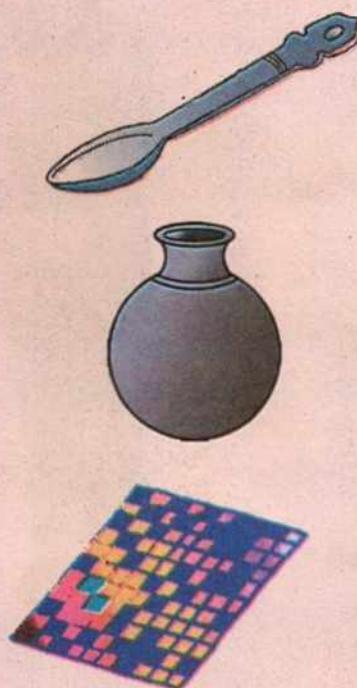

ମାଠିଆ

ଚାମଚ

୨. ତଳ ଛବିରେ ଥିବା ଜିନିଷମାନଙ୍କର ନାମ କହିବା ।
କେଉଁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଭାରି ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ସାଲୁକା କହିବା ।

୩. ଘରେ ଥିବା କେତୋଟି ଭାରି ଜିନିଷର ନାମ କହିବା ।

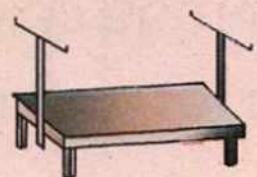
୪. ଛବି ଦେଖି ତଳ ଲେଖା ପଡ଼ିବା ।

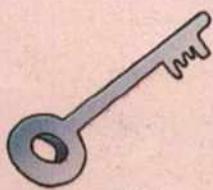
ଚଟିଆ

ଚପଳ

ଖଟ

ଚାବି

ଚଟୁ

ଚକ

୪. ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

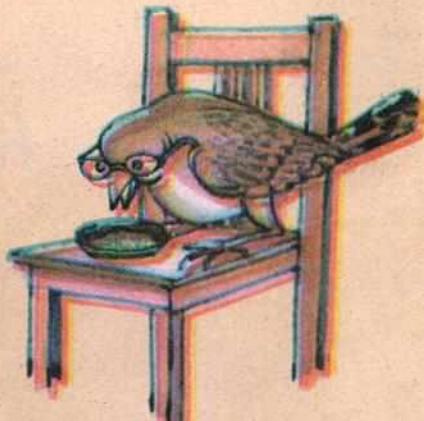
- କ) କିଏ ଧୋତି ପିଣ୍ଡିଛନ୍ତି ?
- ଖ) ସେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ପିଣ୍ଡିଛନ୍ତି ?
- ଗ) ତୁମ ଘରେ ଆଉ କିଏ କିଏ ଅଛନ୍ତି ?
- ଘ) କିଏ ଶାଢ଼ି ପିଣ୍ଡିଛନ୍ତି ?
- ଡ) ସେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ପିଣ୍ଡିଛନ୍ତି ?
- ଚ) ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ଆଉ କେଉଁ ପୋଷାକସବୁ ପିଣ୍ଡି ?
- ଛ) ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଆଉ କେଉଁ ପୋଷାକସବୁ ପିଣ୍ଡି ?

୫. କବିତାରେ ‘ଚ’ ଡଳେ ଗାର ଓ ‘ଟ’ ଉପରେ ଗାର ଦେବା ।

ଯେମିତି : ଚ ଟ

୬. ‘ଚ’ ଓ ‘ଟ’ ଲଗାଇ ଆଉ କେଉଁ ସବୁ ଶବ୍ଦ ଜାଣିଛ ଆସ କହିବା ।

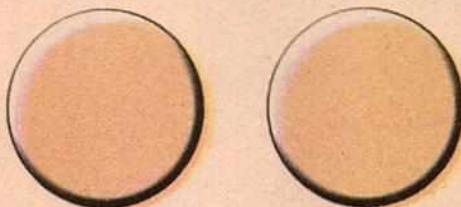
ଫ.

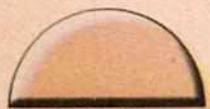
ଚଟିଆ ଆଖିରେ ଚଷମା ଲଗାଇ
ଚଉକି ଉପରେ ବସିଛି,
ଚଟଣି ତାଟିଆ ପାଟିରେ ଲଗାଇ
ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଚାଖୁଛି ।

‘ଟ’ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁଠି ଅଛି ତା’ଉପରେ ଗୋଡ଼ି ରଖିବା ।

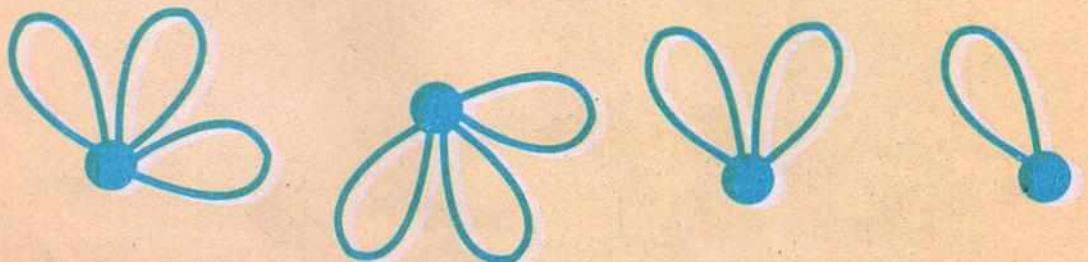
୯.କ)ଆସ ଚକୁଳି ପିଠାର ଛବି କରିବା ।

ଖ)ଆସ ଅଧା ଚକୁଳି ପିଠାର ଛବି କରିବା ।

ଗ) ଅଧା ଫୁଲକୁ ପୂରା କରିବା ।

୧୦. ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

- କ) ବେଙ୍ଗାଳୀନାନୀ କ'ଣ କରୁଛି ?
- ଖ) ପିଠା କରିବା ପାଇଁ କି କି ଜିନିଷ ଦରକାର ?
- ଘ) ମାଙ୍କଡ଼ କ'ଣ ଦେଖୁଛି ?
- ଘ) ତୁମେ କେଉଁ ସବୁ ପିଠା ଖାଇଛ ?

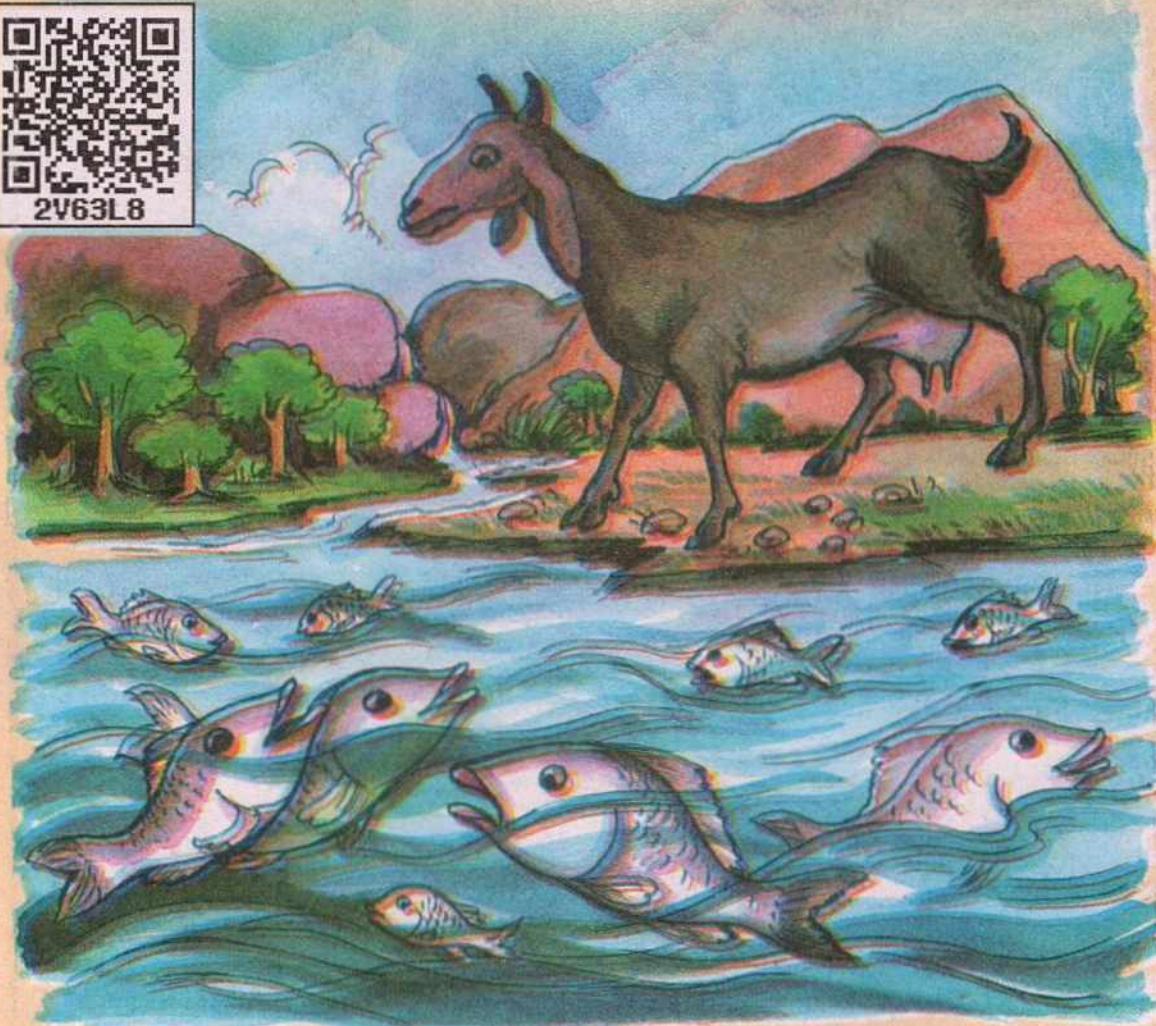

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

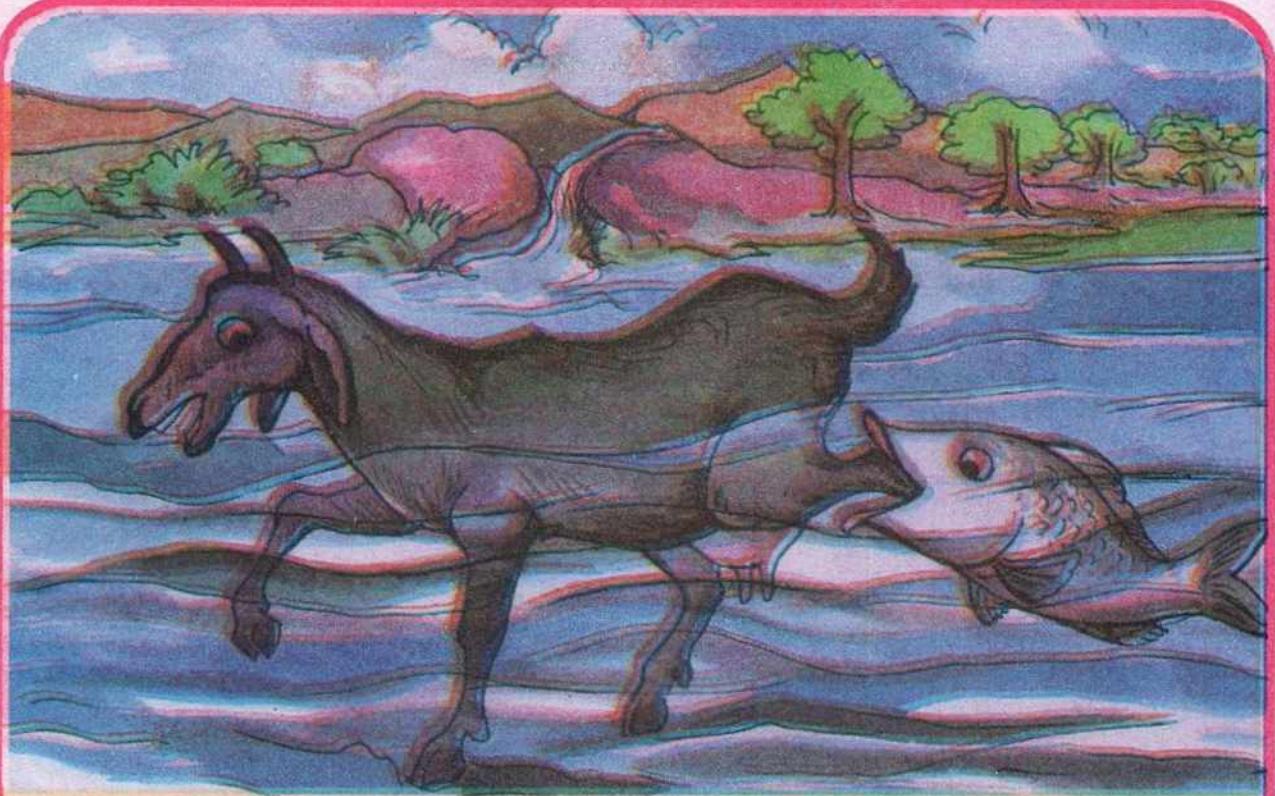
- ଚିତ୍ର ଦେଖି ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ କବିତାଟିକୁ ୨/୩ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- କବିତାଟିକୁ ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଅଧା ଧାଡ଼ି, ଅଧା ଧାଡ଼ିରୁ ଶଙ୍କ, ଶଙ୍କରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୩ ଓ ୭ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କିଛି କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୋଷାକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଦରକାର ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ ପରି ବାଲି, ଗୋଡ଼ିକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିର କାମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପାଠିକୁ ପଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟନ୍ ୨୧ ପିରିଆଡ଼ ଲାଗିବ । ଏହି ପାଠରୁ ଶୁଣିବା, କହିବା, ପଡ଼ିବା (ଚ ଓ ଟ), ଆବୃତ୍ତି କରିବା, ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ, ପ୍ରାକ୍ ଗଣନ (ଗୋଟିଏ ସହ ଗୋଟିଏକୁ ଯୋଡ଼ିବା, ଭାରି ଓ ହାଲୁକା, ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଇତ୍ୟାଦି), କଞ୍ଚନା କରିବା, ପରିବେଶରୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ, ପୋଷାକ, କିଏ କ'ଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି ଓ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମ କହିବାର ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଛେଳି ତରେ ପାଣିକି

ବଣ ଭିତରେ ପାହାଡ଼ିଟିଏ । ପାହାଡ଼ ତଳେ ଝରଣାଟିଏ । ଝରଙ୍ଗର କରି ବହିଯାଉଥାଏ । ଝଲମଳ ପାଣି । ମାଛମାନେ ଫଙ୍କଫଙ୍କ ଡିଆଁତେଇଁ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଛେଳିଟିଏ ଝରଣା ପାଖରେ ଯାଉଥିଲା ।

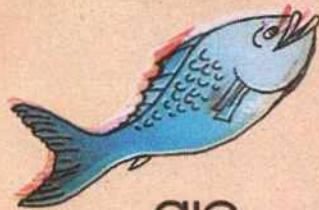
ଛେଳି ଝଲମଳ ପାଣିକୁ ଦେଖିଲା । ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ତା'ର ମନ ହେଲା । ସେ ପାଣି ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ମାଛ ଦେହରେ ତା' ଗୋଡ଼ ବାଜିଗଲା । ମାଛଟି ରାଗରେ ଗରଗର ହୋଇ ଛେଳିର ଗୋଡ଼କୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା ।

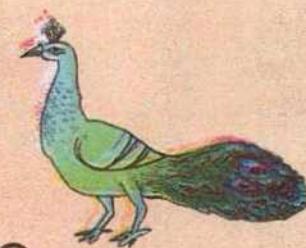
ଛେଳିର ଦେହ ଝିମଞ୍ଜିମ ହୋଇଗଲା । ସେ ଭୟରେ ପାଣିରୁ ବାହାରି ପକାଇଗଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଛେଳି ପାଣି ଭିତରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

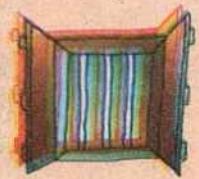
୧. ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

ମାଛ

ମୟୂର

ଖରକା

ନୀରଣା

ଗଛ

ବଗ

୨. ମଟର ଗରା ଝରକା ପର ଶୁମୁକା ମଗର
ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର-

‘ମ’ ଅଷ୍ଟର ତଳେ (—) ଦେବା ।

‘ର’ ଅଷ୍ଟରକୁ (○) ବୁଲାଇବା ।

‘ଗ’ ଅଷ୍ଟର ଚାରିପଟେ (□) କରିବା ।

‘ଝ’ ଅଷ୍ଟର ଚାରିପଟେ (△) କରିବା ।

୩. ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ଅଷ୍ଟର ସହ ତଳ କୋଠରିରେ ଥିବା ସମାନ
ଅଷ୍ଟରକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ମକା ଗଛ ବଗ ଅରଟ ମାଛ ଖାଡ଼ୁ

ମ ର ଗ ଝ

୪. କ) ତୁମ ଘର ପାଖରେ କେଉଁ ଗଛସବୁ ଅଛି କହିବା ।
ଖ) ବଣରେ କେଉଁ ଗଛସବୁ ଥାଏ କହିବା ।

୪. ପାଠ-୩ର ପ୍ରଥମ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

- ଛେଳି କେତୋଟି ?
- ବଡ଼ ମାଛ କେତୋଟି ?
- ସାନ ମାଛ କେତୋଟି ?
- ପାଣିରେ ମୋଟ ମାଛ କେତୋଟି ଅଛନ୍ତି ?

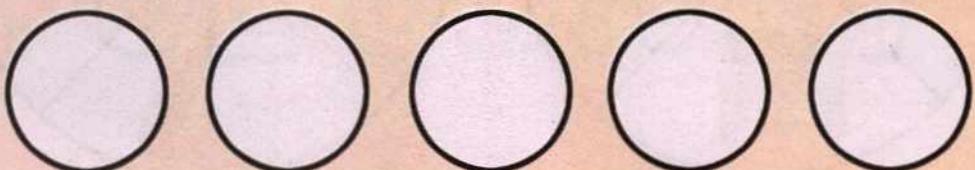
୫. ଆସ ଛବି କରିବା ।

ଦୁଇଟି ବଡ଼ ମାଛର ଛବି

ତିନୋଟି ସାନ ମାଛର ଛବି

୬. ଆସ ରଙ୍ଗ କରିବା ।

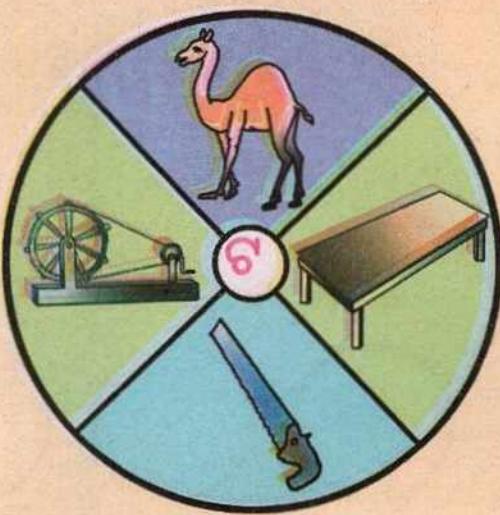
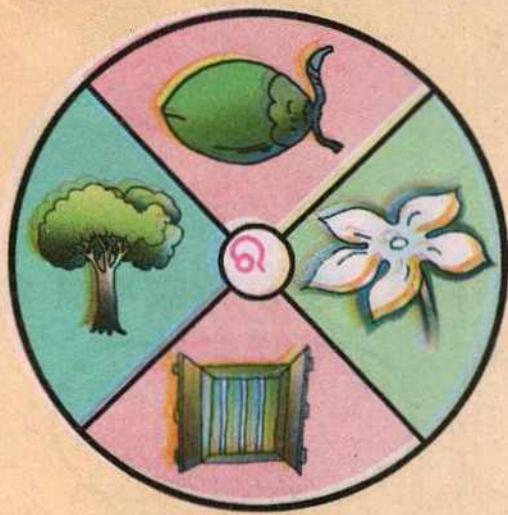
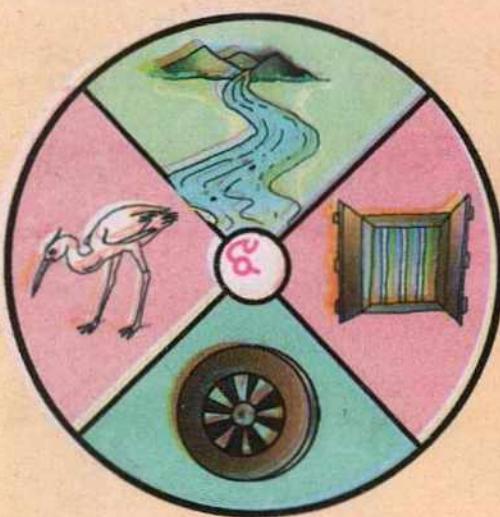
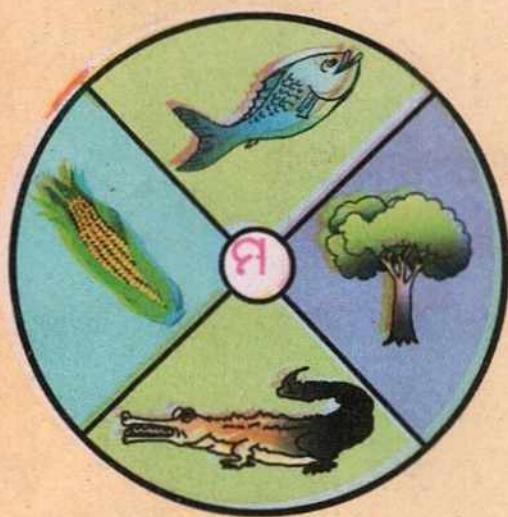
ବଲକୁ ନାଲି ରଙ୍ଗ ଦେବା । କେତୋଟି ବଲ ଗଣି କହିବା ।

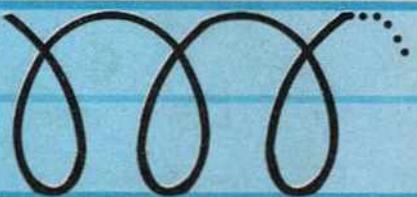
ଗୋଟିଏ ମାଛକୁ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।

୮. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଲେଇ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ଓ କେତେବୁଡ଼ିଏ ଛବି ଅଛି । ଯେଉଁ ଛବିର ନାମରେ ସେହି ଅକ୍ଷର ଅଛି ସେହି ଛବିକୁ ଅକ୍ଷର ସହ ଗାର ଚାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୯. କ) ଆଗକୁ ବଡ଼ାଇବା ।

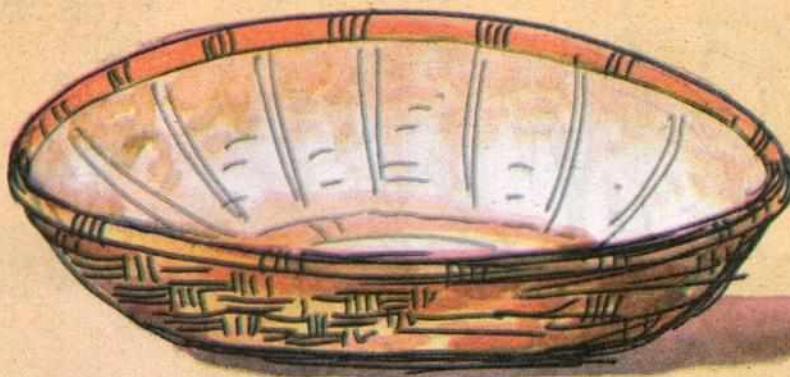

ଖ)

ବେଙ୍ଗ କିପରି ଝିଣ୍ଡିକାକୁ ଖାଇବାକୁ ଯିବ ଦେଖାଇବା ।
ଯେପରି

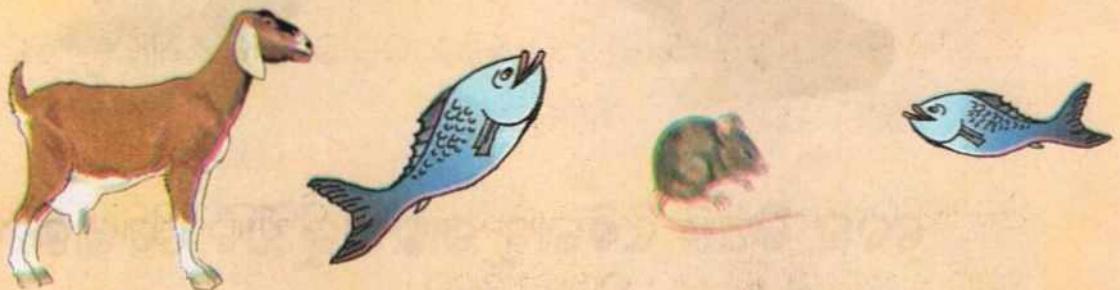
ଘ) ତାଳାରେ ଯେତେ ପାରିବା, କମଳାର ଚିତ୍ର କରିବା ।

୧୦. କହିଲ ଦେଖି...

- କ) ଛେଳିର ଗୋଡ଼ ମାଛ ଦେହରେ ବାଜିଲା ପରେ ଛେଳି
କ'ଣ କହିଥିବ ?
- ଖ) ଛେଳି ପାଣିରେ ପଶିଲା ପରେ ବଡ଼ ମାଛମାନେ
ସାନ ମାଛଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଥିବେ ?

୧୯. ଛବି ଦେଖି କହିବା - କିଏ ବଡ଼ କିଏ ସାନ ?

୨୦.

ଉପରେ ଥିବା ଛବି ଦେଖିବା । ତା' ବିଷୟରେ କହିବା ।

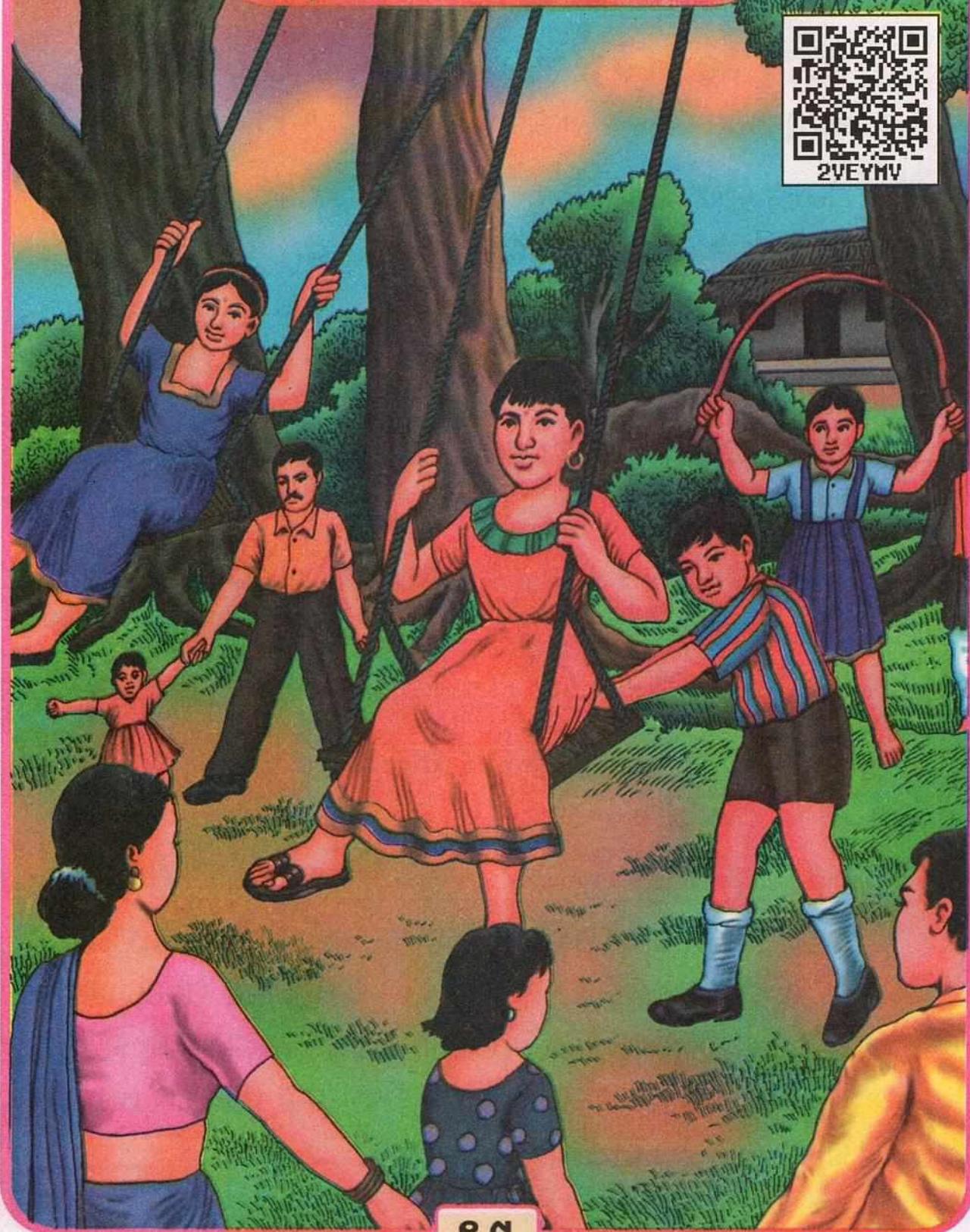
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଗପଟିକୁ ଚିତ୍ର ସହିତ ୨/୩ ଥର ପାଠ କରାଇ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କାମ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଚନା ବୁଝିବାରେ ଯେଉଁଠି ପିଲାଙ୍କ ଅସୁବିଧା ହେବ ସେଠି ଶିକ୍ଷକ ସୁଚନା ପଡ଼ି ବୁଝାଇଦେବେ ।
- ଏହି ପାଠଟିର ପରିଚାଳନା କଲାବେଳେ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ ଓ ୧୦ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପରି ଆହୁରି ଅଧିକା କାମ କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧ କାମ ସହ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରି, ବିଦ୍ୟାଳୟ ହତା, ଆଖପାଖ ଜିନିଷକୁ ନେଇ କିଏ ବଡ଼ - କିଏ ସାନ ବିଷୟରେ କାମ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅତି କମରେ ୪/୫ଟି ବାକ୍ୟ କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପାଠ ପାଇଁ ଅନ୍ୟନ ୨୭ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିବ । ଏହି ପାଠରୁ କଥୋପକଥନ, ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ଛବି ଦେଖି କହିବା, ମା, ର, ଗ, ଝ ଚିହ୍ନବା ଓ ପଡ଼ିବା, ୧ ରୁ ୯ ଯାଏଁ ଗଣିବା, ନିଜ ପରିବେଶରେ ଥିବା ବଣ, ପାହାଡ଼, ନଈ, ଝରଣା ଓ ଗଛର ଧାରଣା, ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ (ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି), ବଡ଼-ସାନ ଚିହ୍ନବା, ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ଇତ୍ୟାଦିର ବିକାଶ ହେବାର ସୁଯୋଗ ରହିଛି ।

ରଜବୋଲି

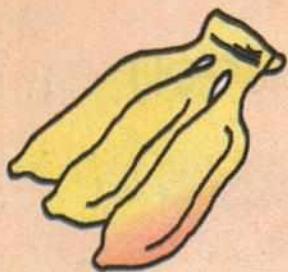

2VEYMV

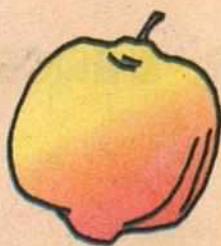

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

କଦଳୀ

କମଳା

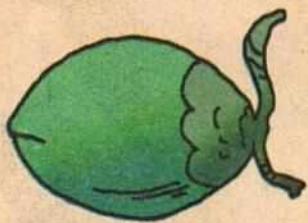
କାନ

ପଗଡ଼ି

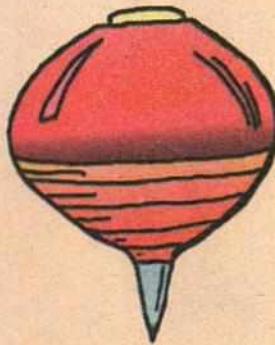
ପର

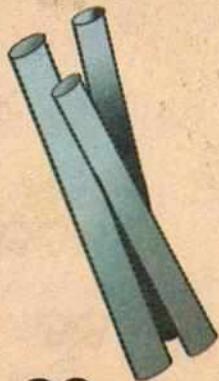
ପଇଡ଼

ନଖ

ନଂଗ

ନଳ

୨. କର କଟକ ଚଷମା କମଳା
(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘କ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘○’ ବୁଲାଇବା)

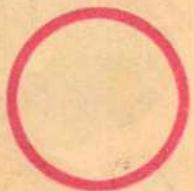
ମଗର ନଟ ନର ନଳ

(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘ନ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘□’ ଦେବା)

ପର ପଟ ପଇଡ଼ୁ ପଇସା

(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘ପ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘△’ ଦେବା)

୩.

ପ୍ରଶ୍ନ ୨ ର କାମରୁ ଗଣି ଯେଉଁଟି ଯେତୋଟି
ହେଲା ତା’ଭିତରେ ସେତୋଟି ଗାର ପକାଇବା ।

୪. ଶବ୍ଦ ସହ ଠିକ ଚିତ୍ରକୁ ଗାର ଗଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ମଟର

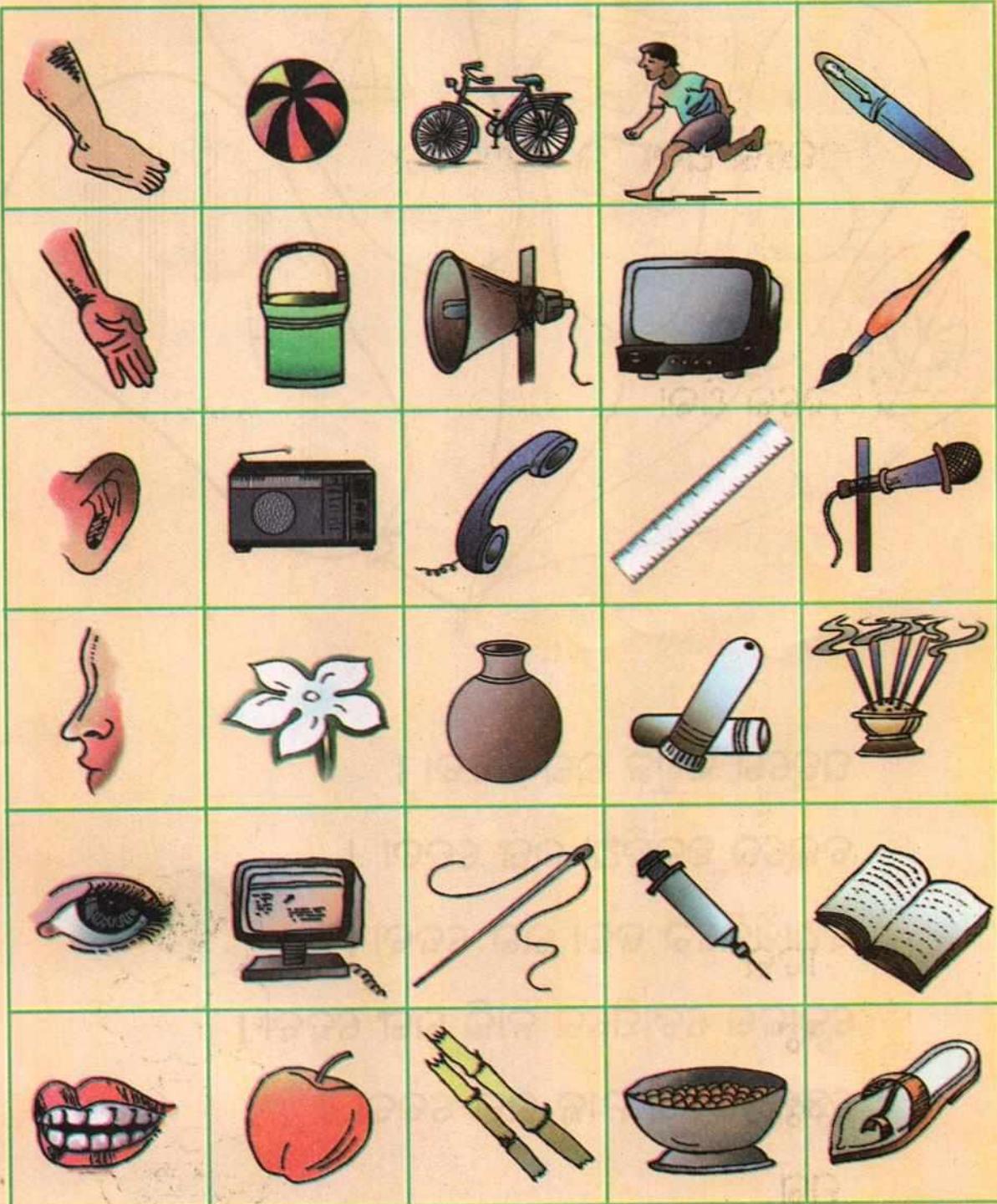
ଚଟ

ଟଗର

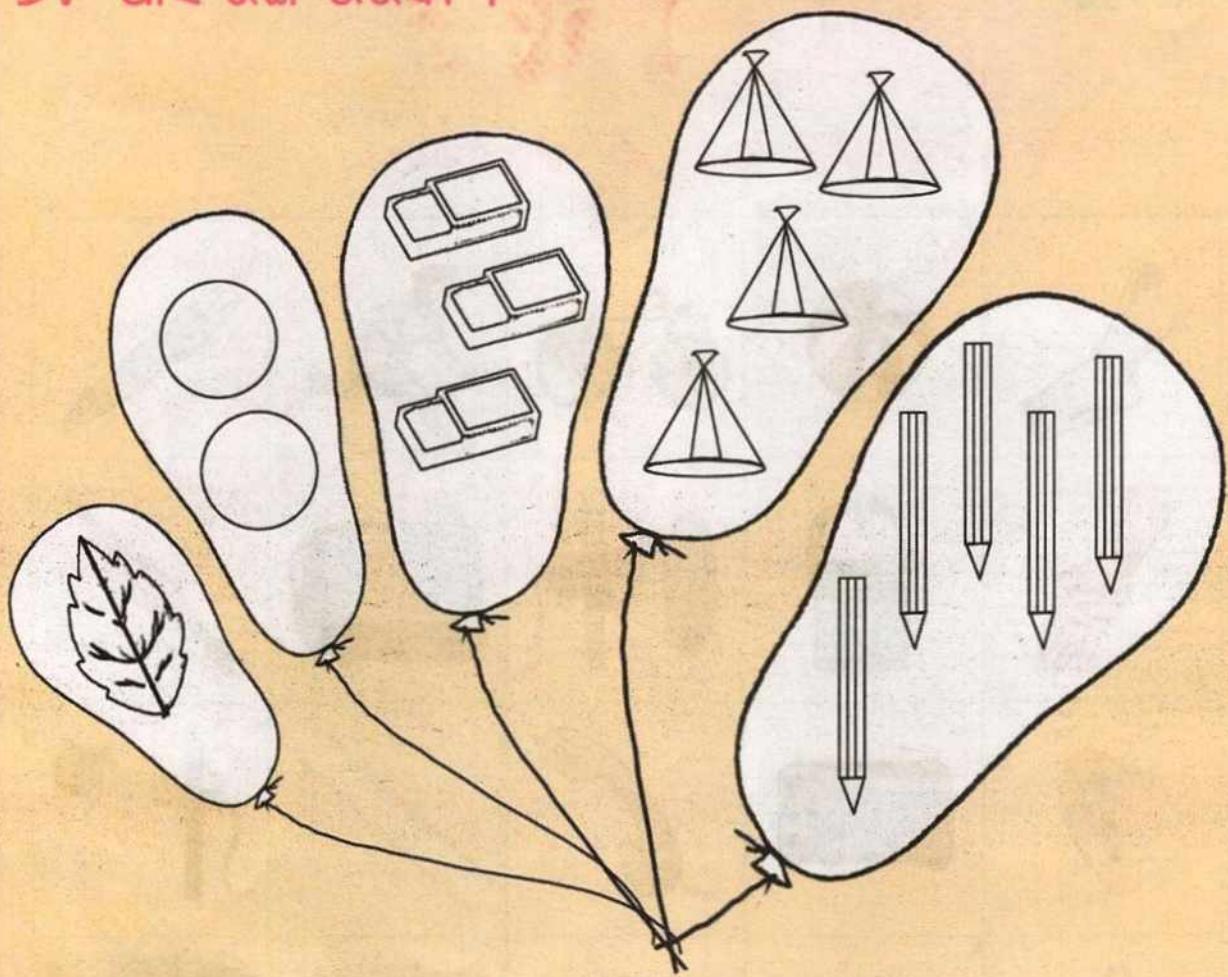
ମଗ

୪. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ପ୍ରଥମ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଅଜାର ଛବି ଅଛି ।
ସେହି ଅଜାର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସେହି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର
ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକରେ ‘’ ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

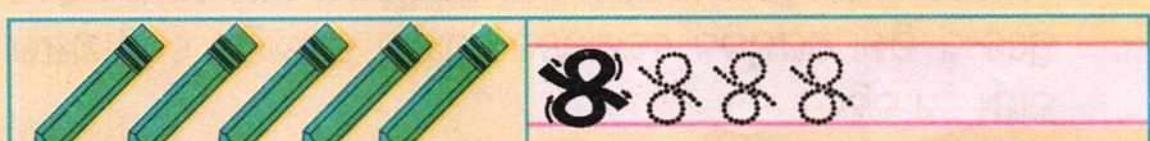
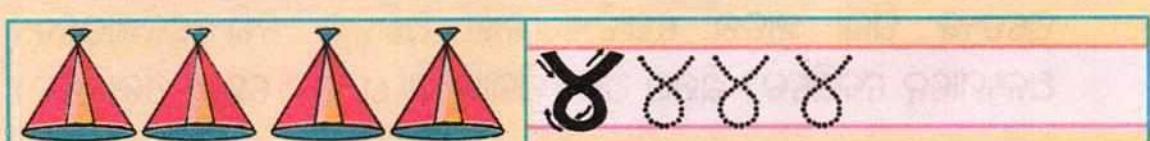
୭. ଆସ ରଙ୍ଗ ଭରିବା ।

ବେଳୁନ୍ ଭିତରେ ଥିବା -

- ପଡ଼ରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ବଲ୍ଲରେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ଦିଆସିଲିରେ କଳା ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ଜୋକର ଟୋପିରେ ନାଲି ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ପେନ୍ସିଲରେ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।

୭. ଆସ ଆମେ ବି ଏହିପରି ଲେଖିବା ।

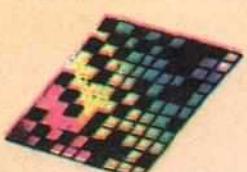
୮. ଆସ ଲେଖିବା ।

ଚକ ଚକ ଚକ ଚକ ଚକ

ଅରଟ ଅରଟ ଅରଟ ଅରଟ

ଚଟ ଚଟ ଚଟ ଚଟ ଚଟ

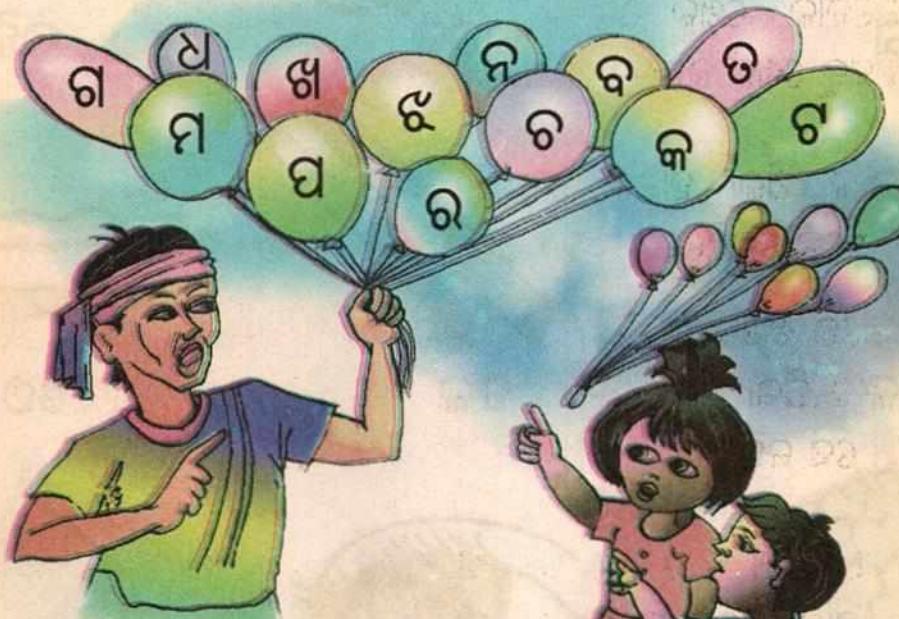
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ‘ରଜଦୋଳ’ ପାଠର ଚିତ୍ର ପିଲାଏ ନିଜନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଦେଖିବେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଚିତ୍ରରେ କ’ଣ ଦେଖିଲେ କହିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପାଠର ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନେଇ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ‘ରଜଦୋଳ’ ଖେଳ ପରି ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଉ କେଉଁବୁ ଖେଳ ହୁଏ ? ସେହିସବୁ ଖେଳ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ହାତର ଗୋଟିଏ କାମ ଅଭିନୟ କରି ଦେଖାଇବେ । ଅନ୍ୟମାନେ ଦେଖିବେ । ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କୁ କ’ଣ କାମ ହେଲା ପଚାରିବେ । ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ ଶରୀରର ଅନ୍ୟ ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ନାମ କହି ଚାଲିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇବେ । ଯାହାକୁ ପଚାରାଯିବ ସେହି ଅଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କହିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୩ ଓ ୮ ର କାମ ସହ ବାଲି, କରତ ଗୁଡ଼, ଚକ୍ରର ତଳେ, କଳାପଟା ଓ ସିଲଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅକ୍ଷର ଓ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା କାମର ଅଭ୍ୟାସ କରାଯିବା ଦରକାର ।
- ୧୭ ପିରିଆଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଚିତ୍ର ପଠନ, ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ ଚିହ୍ନିବା, କ, ନ ଓ ପ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଚ ଓ ଟ ଅକ୍ଷର ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୫ ସଂକେତ ଚିହ୍ନିବା ଓ ଲେଖିବା, ଶରୀରର ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗର ନାମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କହିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଠୋ ଠୀ

ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ଛାଡ଼ିଲେ ଡାକ
ବେଳୁନ୍ ବାଲା ବେଳୁନ୍ ବାଲା
ବେଳୁନ୍ ଦେଇ ଯା'
ନାଲିଆ ନେଳି ଭଳିକି ଭଳି ବେଳୁନ୍ ଦେଇ ଯା'।

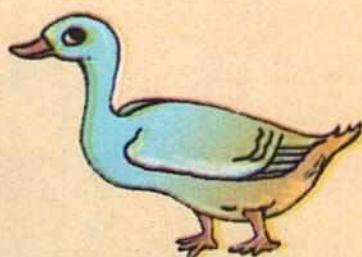
ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ଖେଳିଲେ ଖେଳ
ବେଳୁନ୍ ଧରି କରିଲେ ଗେଲ
ଆଠଟି ବେଳୁନ୍ ଏକାଠି ଯୋଡ଼ି
ଦେଲେ ଛାଡ଼ି ଗଲା ଆକାଶେ ଉଡ଼ି
ବେଳୁନ୍ ପାଟିଲା ଠୋ ଠୀ
ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ହାଔ ହାଔ.....।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ବରଣ

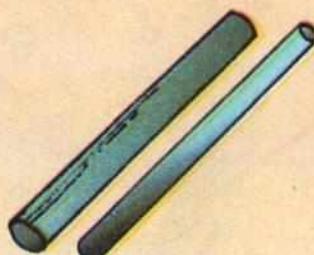
ବଡ଼କ

ବହି

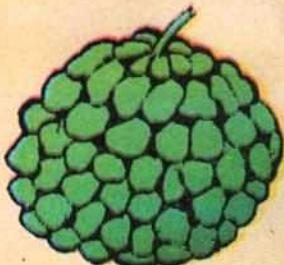
ଡାଳ

ନଳ

ଓତ

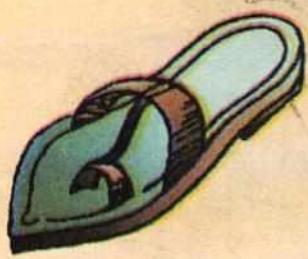
ଆତ

ଆଖି

ପିଆଜ

ଚପଳ

ଫୁଲ

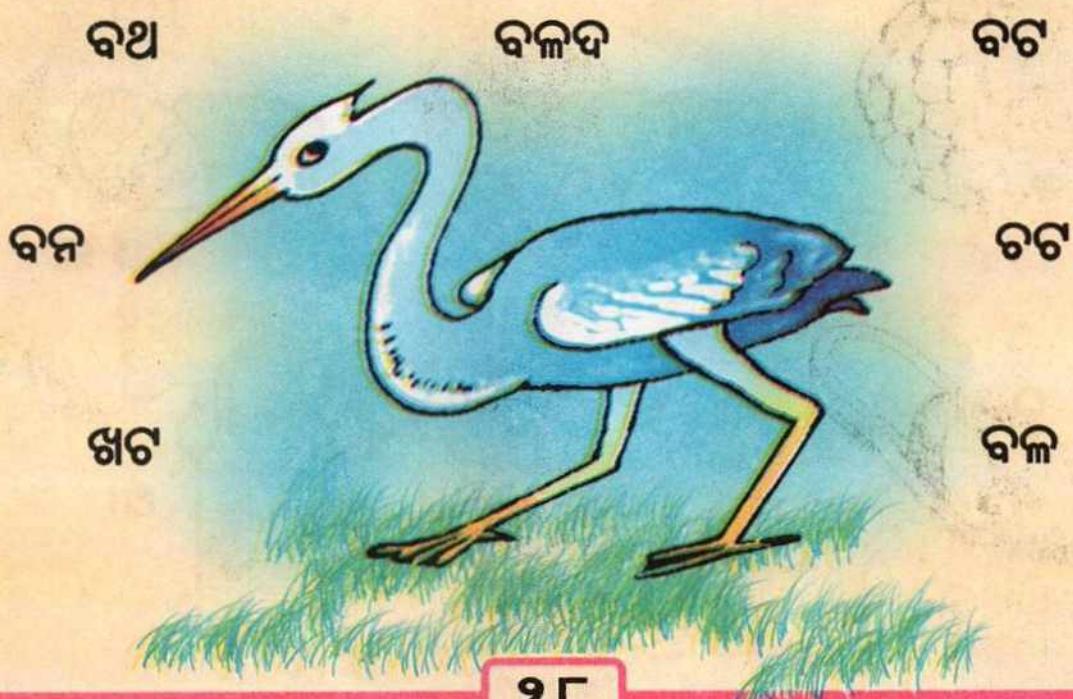
କଳମ

୨. କହିଲ ଦେଖି...

- ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି କ'ଣ କହିଲେ ?
- କିଏ କିଏ ବେଲୁନ୍ ବାଲାକୁ ବେଲୁନ୍ ଦେବାକୁ କହିଲେ ?
- ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ବେଲୁନ୍ ଧରି କ'ଣ କଲେ ?
- କେଡ଼ୋଟି ବେଲୁନ୍ ଧରି ଆକାଶକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ?

୩. ପ୍ରଶ୍ନ ୧ର ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତର କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଗୋଲାକାର ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବାଳିଆ କହିବା ।

୪.(କ) ‘ବ’ ଅଷ୍ଟରକୁ ବଗ ତା’ଥଣରେ ଛୁଇଁବ ।

(ଖ) 'ଲ' ଅକ୍ଷରକୁ ଲତା ଯାଇ ଛୁଇଁବ ।

ଦାଆ

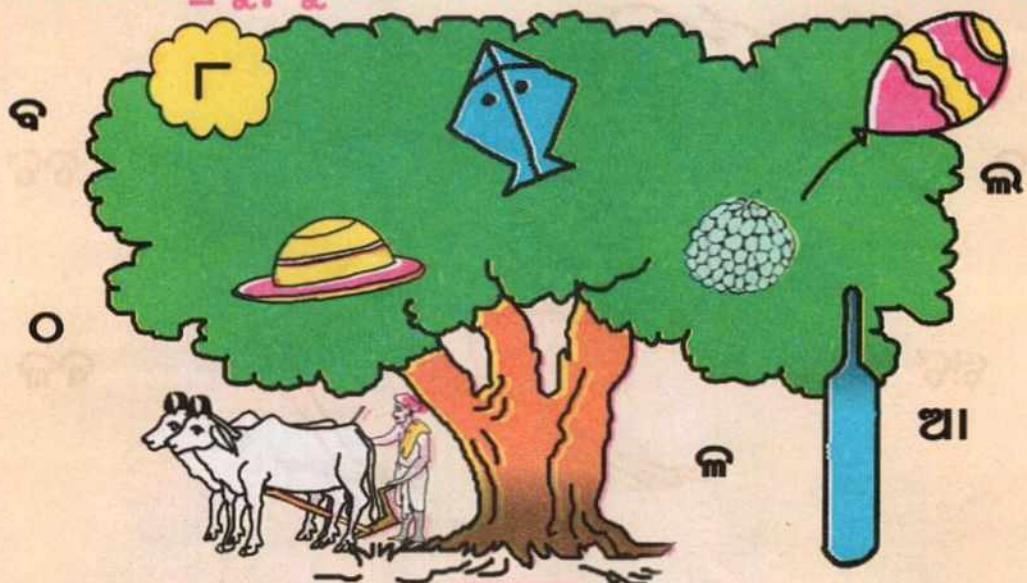
(ଗ) 'ଲ' ଅକ୍ଷର ଯେଉଁଠି ଅଛି ତା' ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ସଲଖ, ବଳଦ, କଳ, ଫଙ୍କ, ମାଳ, କଳମ, ବଳ

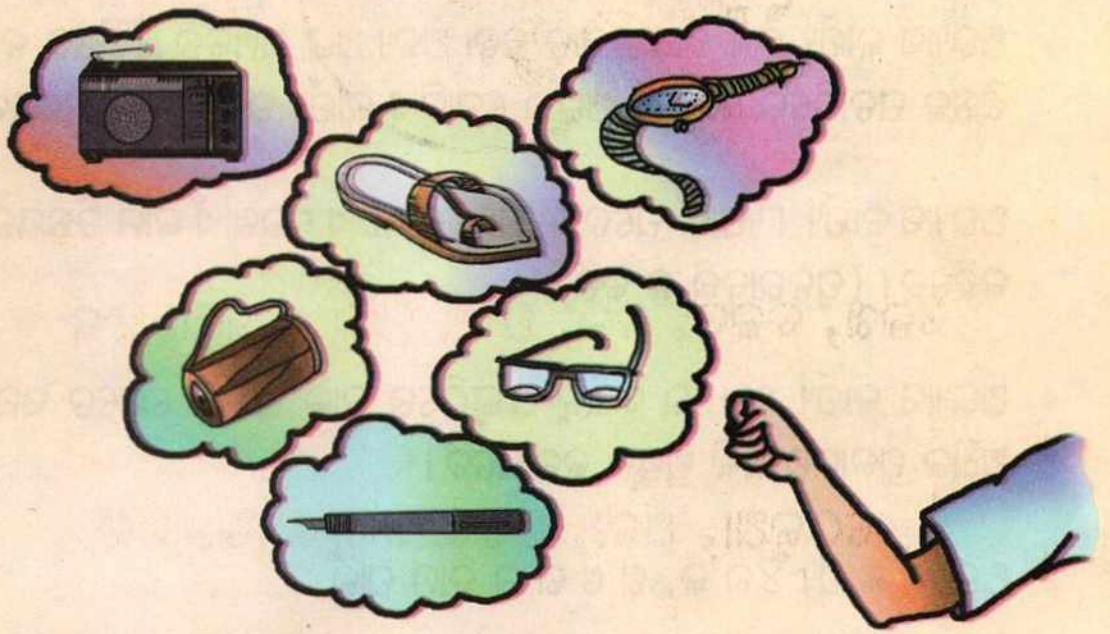
(ଘ) 'ଆ' ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ '୦' ବୁଲାଇବା ।

ଠେକୁଆ, ଅଟା, ଚଟ, ଆଖୁ, ଆଡ, ବଳ

୫. ତଳ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠି ବ, ଦ, ଆ, ଲ, କ ଅକ୍ଷର ଅଛି,
ସେହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପର୍କିତ ଅକ୍ଷର ସହ ଗାରଣ୍ଣି ଦେଖାଇବା ।

୭. ବାଜା ଶୁଣିବା, ଖତେଇ ହେବା, ଧୂପବାସ୍ତା ଶୁଣିବା, ବଲ୍ ଖେଳିବା, ଛବି ଆଙ୍କିବା, ବାଘଁ ଦେଖିବା - ଏହି କାମ ଗୁଡ଼ିକରୁ କେଉଁ କାମ କେଉଁ ଅଙ୍ଗଦ୍ୱାରା କରିବା ?
୮. କେଉଁ ସବୁ ଜିନିଷ ସହ ହାତର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

୯. କହିବା - ତମେ ହାତରେ କି କି କାମ କର ?
୧୦. ଆଠ ଆଙ୍ଗୁଠି ଛାପରୁ ଛବି କରିବା ।

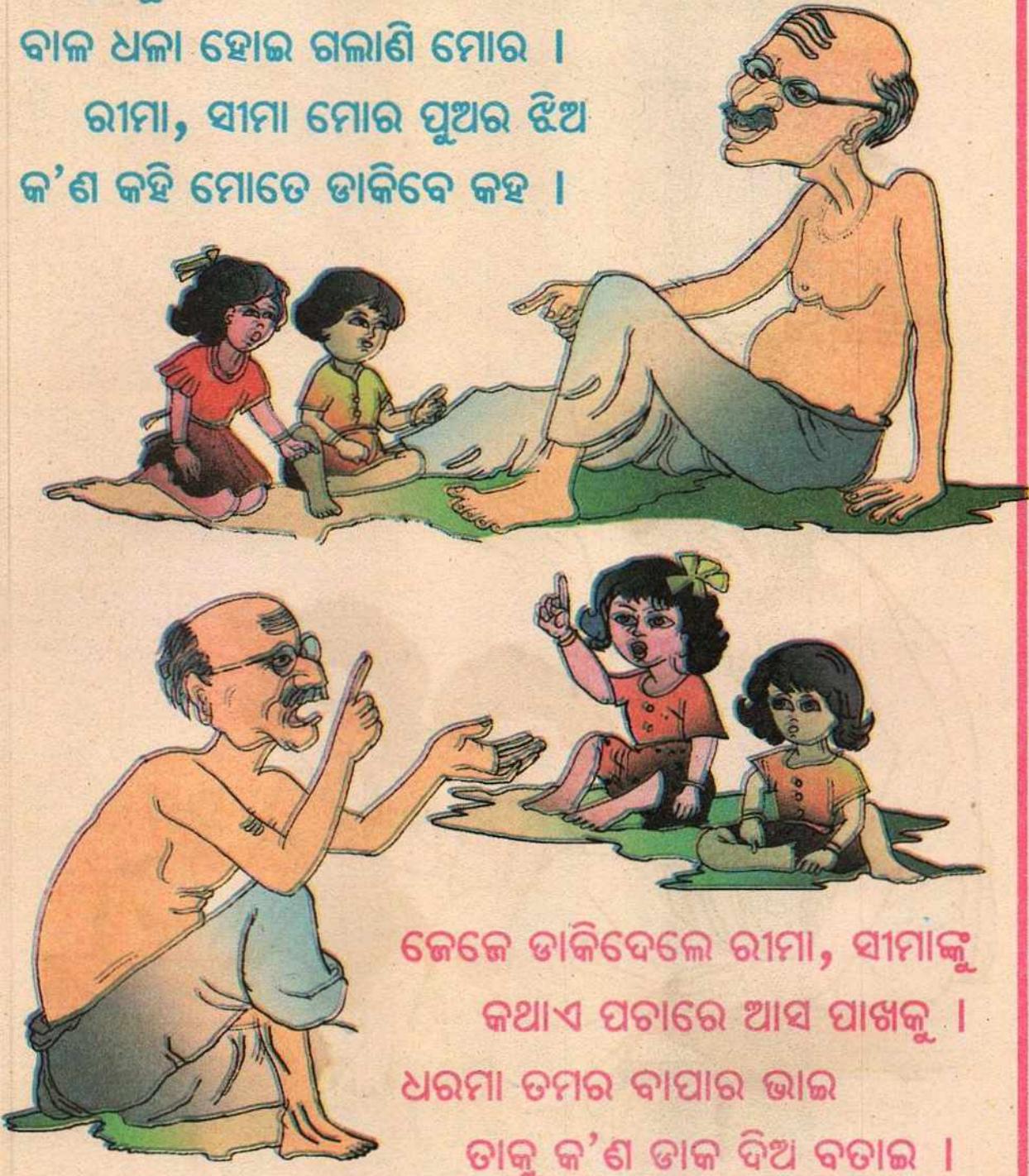
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ ୩/୪ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଅଧା ଧାଡ଼ି, ଅଧା ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭କୁ ହାତ ଗୋଡ଼ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କିତ ଜିନିଷର ନାମ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ ଓ ସେହି ଅଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସୁଚନା ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କାମ ବିଷୟରେ କହିବେ । (ପୁନରାବୃତ୍ତି ନ କରି)
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ ରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ କାଳି ଲଗାଇ ଯେତେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ପ୍ରକାରର ଛବି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦ ରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ କାଳି ଲଗାଇ ଯେତେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ପ୍ରକାରର ଛବି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧ ରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ କାଳି ଲଗାଇ ଯେତେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ପ୍ରକାରର ଛବି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବେ ।
- ୧) ସେହି କାମ ଭିତରେ ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ନେଇ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା କାମ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨) ଏଥିପାଇଁ ଚିତ୍ର କାର୍ଡ୍, ଅକ୍ଷର କାର୍ଡ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହିପରି କାମ କରାଇବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୩୫ ପିରିଆଢ଼ର ଏହି ପାଠରେ ଲ, ଲ, ବ, ବ, ଆ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଆବୃତ୍ତି କରିବା, ବାହ୍ୟଅଙ୍ଗ ଚିହ୍ନିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କହିବା, ୧ ରୁ ୯ ଯାଏ ଗଣିବା, ସୁଚନା ବୁଝି ସରଳ ବାକ୍ୟରେ ନିଜ ଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନିବା, ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କହିଲ ଦେଖି

ପାକୁଆ ପାଟିଟି ଥଟେ ମୋହର
ବାଳ ଧଳା ହୋଇ ଗଲାଣି ମୋର ।
ରୀମା, ସୀମା ମୋର ପୁଅର ଝିଅ
କ'ଣ କହି ମୋତେ ଡାକିବେ କହ ।

ଜେଜେ ଡାକିଦେଲେ ରୀମା, ସୀମାଙ୍କୁ
କଥାଏ ପଚାରେ ଆସ ପାଖକୁ ।
ଧରମା ତମର ବାପାର ଭାଇ
ତାଙ୍କୁ କ'ଣ ଡାକ ଦିଅ ବତାଇ ।

ଜେଜେ ଡାକିଦେଲେ ପୁଣି ପାଖକୁ

ଜନମ ଦେଇଛି ଯିଏ ତୁମକୁ ।

କ'ଣ କହି ତୁମେ ତାହାକୁ ଡାକ

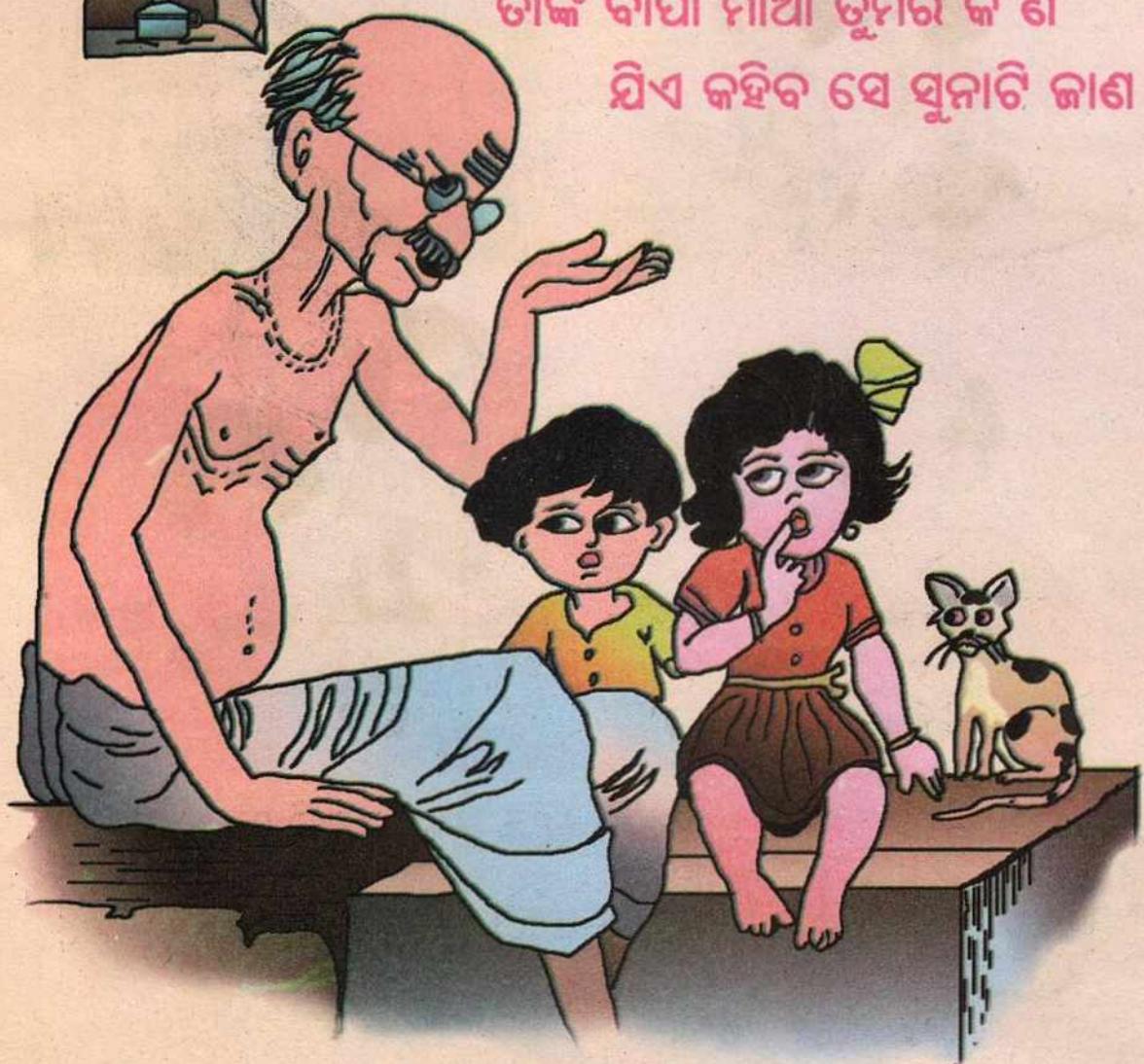
ଯିଏ ଜାଣ ଆଗ ହାତଟି ଟେକ ।

ମାଆର ଭଉଣୀ, ମାଆର ଭାଇ

ଡାକ ତୁମେ ତାକୁ କଥଣ କହି ।

ତାଙ୍କ ବାପା ମାଆ ତୁମର କ'ଣ

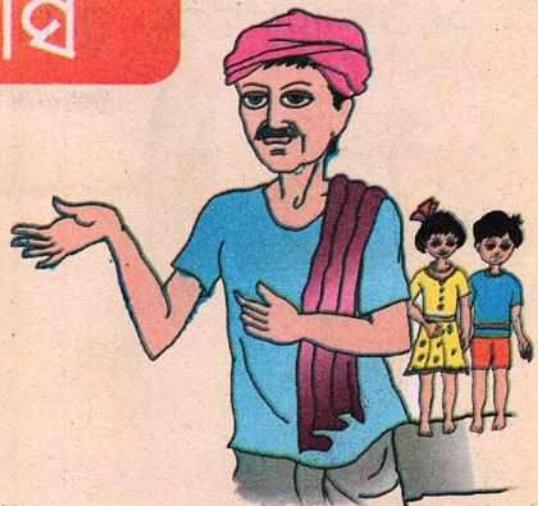
ଯିଏ କହିବ ସେ ସୁନାଟି ଜାଣ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପଡ଼ିବା -

ରାମର ବାପା କମଳ,
କନକର ବାପା କମଳ ।

୨. କହିବା -

ରାମ କନକର କ'ଣ ହେବ ?

୩. ପଡ଼ିବା -

ରାମର ମାଆ କମଳା,
କନକର ମାଆ କମଳା ।

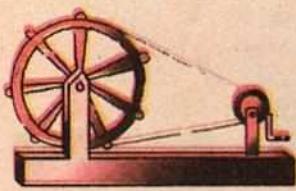

୪. କହିବା - କନକ ରାମର କ'ଣ ହେବ ?

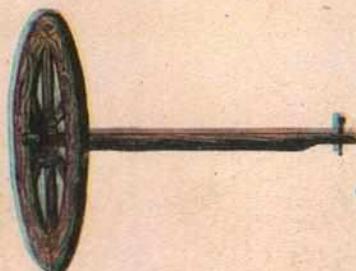
୫. ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରିବେ -

- ତୁମ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି ?
- ତୁମ ବାପାଙ୍କ ମା'ଙ୍କୁ କ'ଣ କହିବ ?
- ତୁମ ପଡ଼୍ରୋଣୀ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି ?
- ତୁମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗର ନାମ କହ । ତାଙ୍କ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି କହ ।

୭. ପଡ଼ିବା ଓ ‘ଆ’ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ଆରଟ୍

ଆଖ

ଆରଖ

ଆସରପା

୮. ଶବ୍ଦର ‘ଆ’ ଅକ୍ଷର ସହିତ ତଳେଥିବା ‘ଆ’କୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ଆମର

ଆଜା

ଆଟା

ଆଠା

ଆଳପ

ଆନେକ

୯. ‘ଆ’କାର ଲାଗିଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଗାର ଟାକେଇକୁ ଆଣିବା ।

ବାଟ

ଗାର

ଚକ

ବଟ

କାଟ

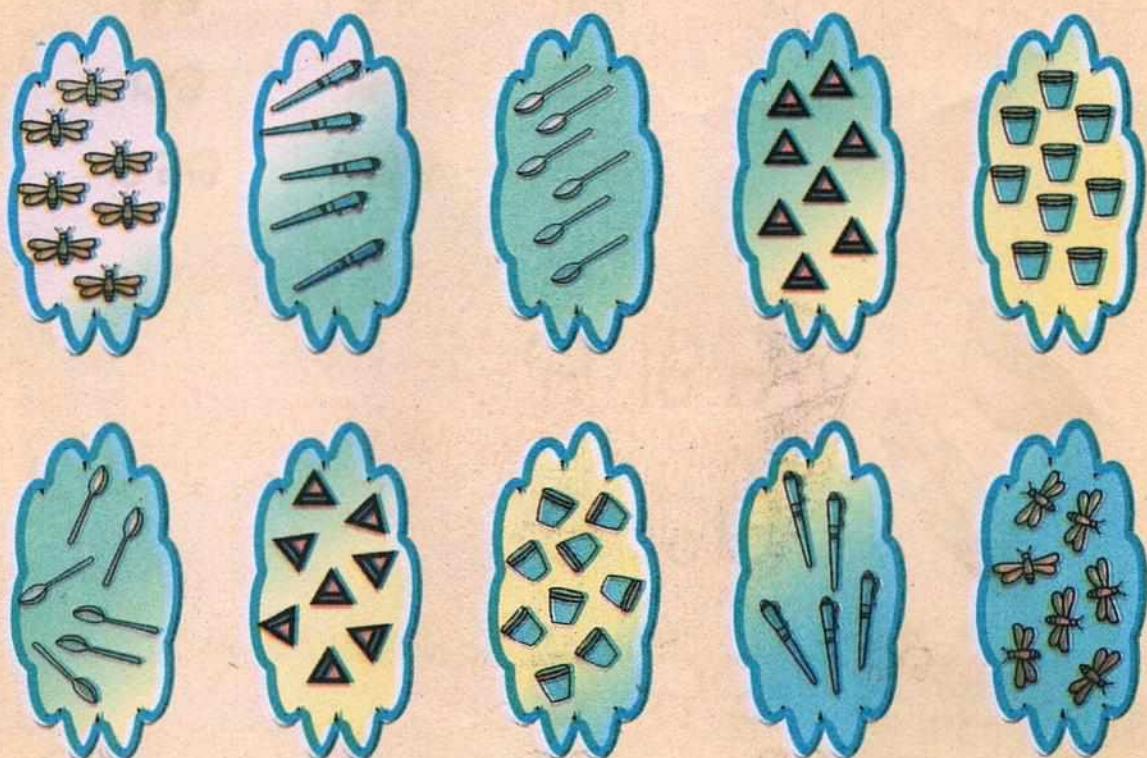
ମକା

ଖାଲ

୯. କ) କେତୋଟି ଫୁଲ କୁଣ୍ଡ ଅଛି ଗଣି କହିବା ।
 ଖ) କେଉଁ କୁଣ୍ଡରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ଗଣି ତା'ତଳେ ଲେଖିବା ।
 ଗ) ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ଗଣି କହିବା ।

୧୦. ସମାନ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଛବିକୁ ଗଣି ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୧୯. ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖି ସେହିପରି ଲେଖିବା ।

୨୨୨୨

୩୩୩୩

୮୮୮୮

୫୫୫୫

୧୯. କହିବା – ତୁମ ଘରେ କିଏ କେଉଁ କାମ କରନ୍ତି ?

୧୩. ପଡ଼ିବା -

ନଟ	ଚଟ	ବଟ
ପର	ବର	ନର
ଟଗର	ନଗର	ରବର

୧୪. ଲେଖିବା -

ନଟ ନଟ

ପର ପର

ବନ ବନ

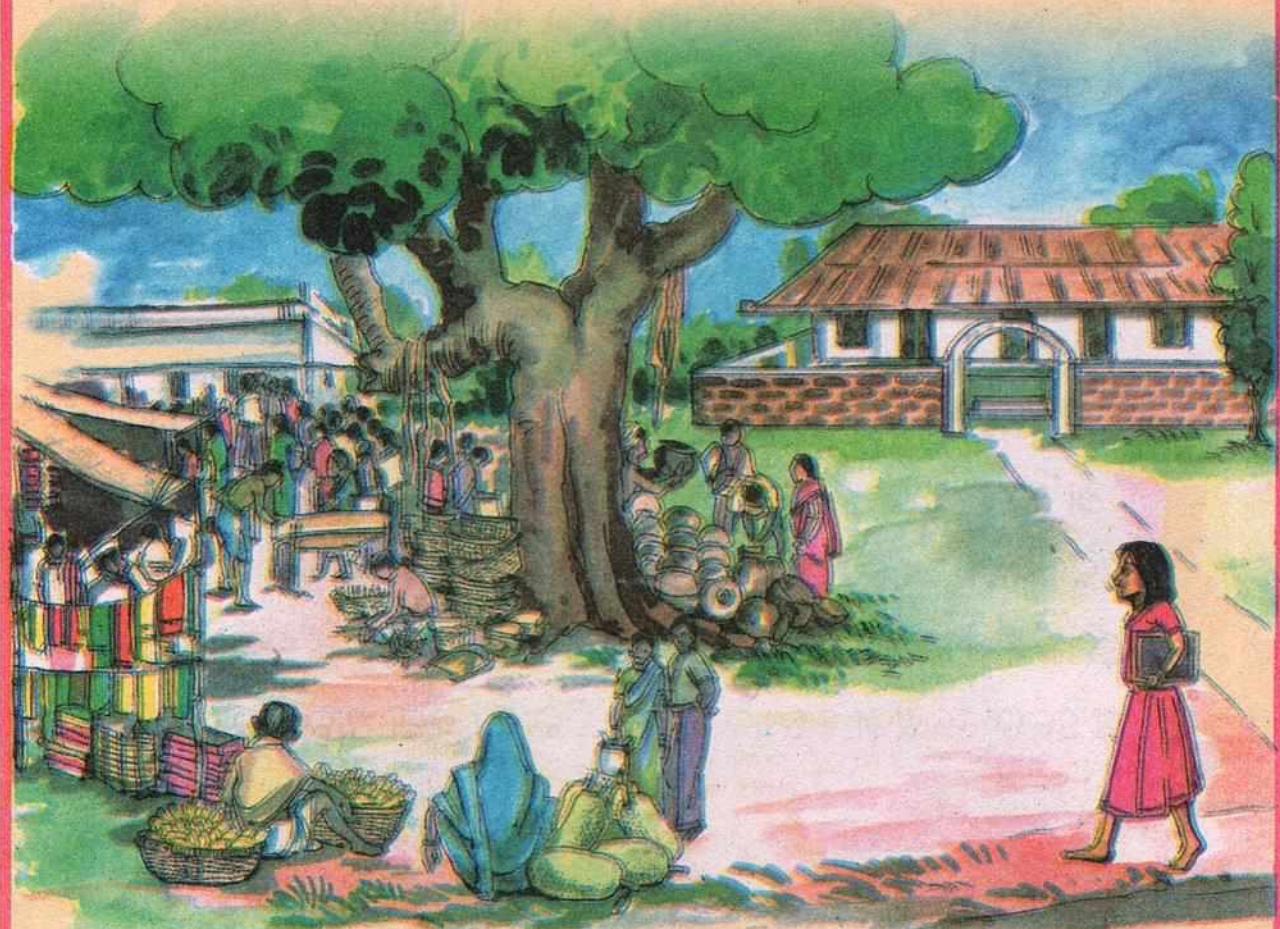
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ପାଠି ଦୁଇ / ତିନି ଥର ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ାଯିବ ।
- ପୂର୍ବ ପରି (ଅନ୍ୟ ଗୀତ ପଡ଼ାଇବା ପରି) ଆ, ଖ, ନ, ବ, ର ଓ ‘ଆ’କାର ଚିହ୍ନଟ ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧ ର କାମ ପରେ ଶିକ୍ଷକ ୨ର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧୨ର କାମ ସହ “ତୁମ ଗାଁର ଲୋକମାନେ କେଉଁସବୁ କାମ କରନ୍ତି” ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧୪ର କାମ ପରି ଡଳେ ଚକ୍ରେ, ବାଲିରେ ଓ ସିଲଚରେ ଏହିପରି ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୮ ପିରିଅଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ - ଅ, ଖ, ନ, ବ, ର ଓ ‘ଆ’କାର ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା, ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କ ଦର୍ଶାଇବା, କିଏ କେଉଁକାମ କରେ ଦର୍ଶାଇବା, ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିବା, ସଂଖ୍ୟା ମେଳ କରି ସମାନ ସମାନ ପରିମାଣ ଦର୍ଶାଇବା, ଗ୍ରୂ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସଂକେତ ଲେଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ

ମୁନି ଛଥ ସାତ ବରଷର ଛିଆଟିଏ । ଦିନେ ସଥଳ ସଥଳ ପାଠଶାଳା ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିଲା । ଅଳପ ଦୂରରେ ହାଟ । ଭାବିଲା, ଚିକିଏ ବୁଲି ଆସନ୍ତା କି ? ହାଟକୁ ଗଲା । ହାଟରେ ସେ କ'ଣ ଦେଖିଲା ?

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

କରତ

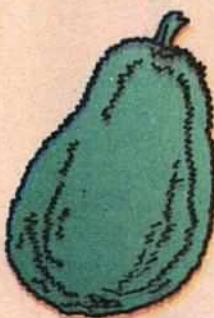
ହାତ

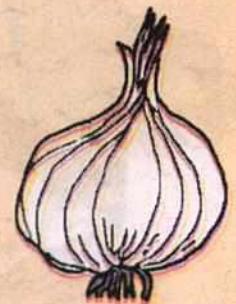
ତାଳ

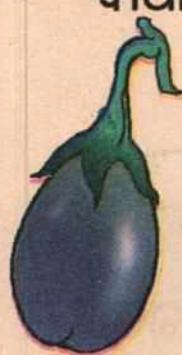
କଦଳୀ

ପଣସ

ରସୁଣ

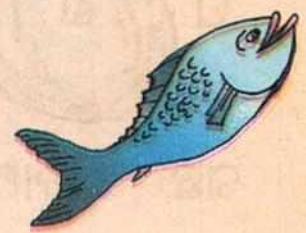
ବାଇଗଣ

ଛଡା

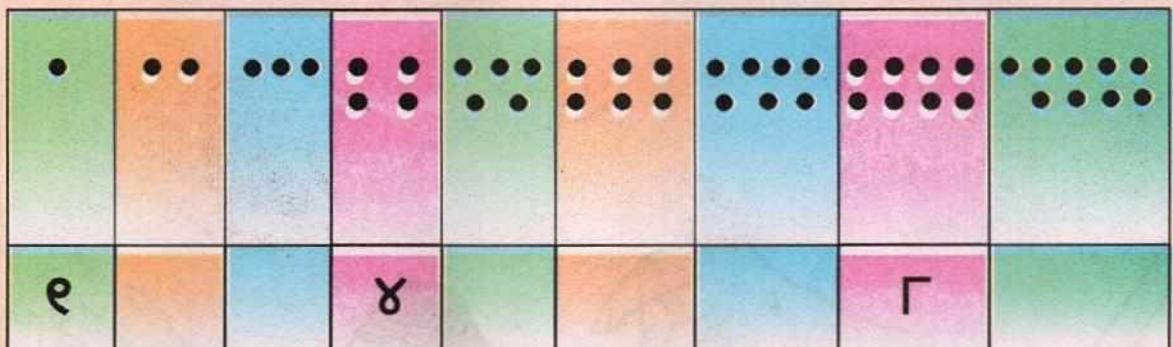

ଛତ୍ର

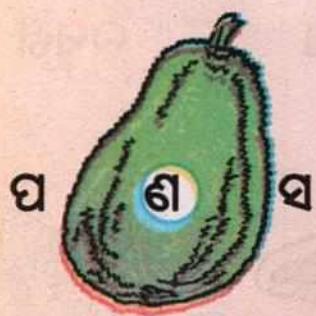

ମାଛ

୨. ଆସ ଲେଖିବା ।

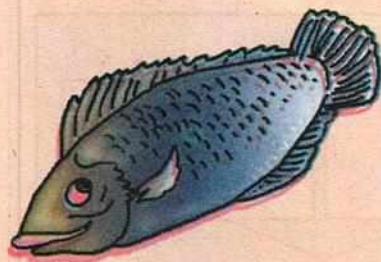

୩. ଛବି ଭିତରେ ଥିବା ଅକ୍ଷର, ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠି
ଅଛି, ତା' ଚାରି ପାଖରେ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଇବା ।

ଗଛ	ଦାଆ	ଛତା	ମାଣ	ତବଳା	ଗପ
ଆଠ	ଚକ	ଛକ	ନଟ	ପଡ଼ର	ବଣ
ଗଧ	ବଳଦ	ପର	ଚଣା	କଳ	ବଗ

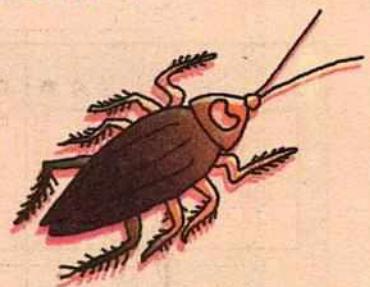
୪. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ଓ ଖାଲି ସ୍ମାନରେ ଲେଖିବା ।

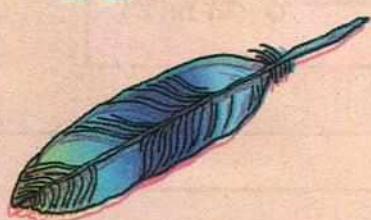
କଢ଼

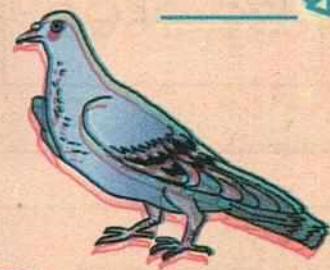
ଉ

ସରପା

ପର

ପା

ମ

ନ

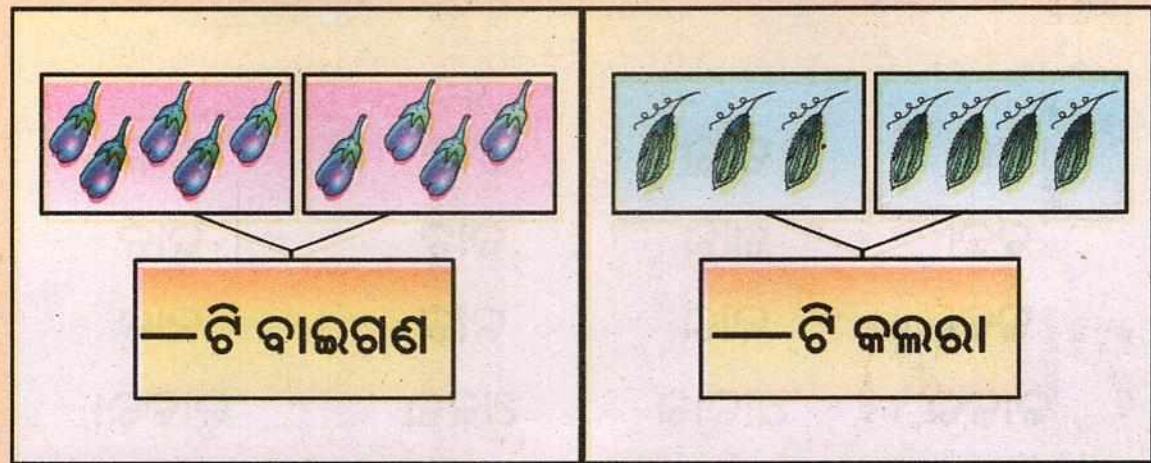
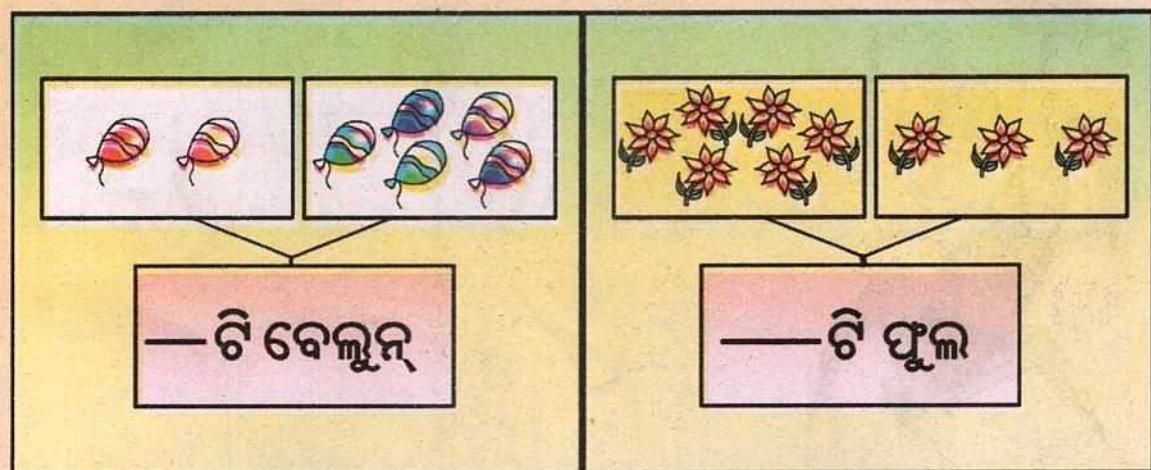
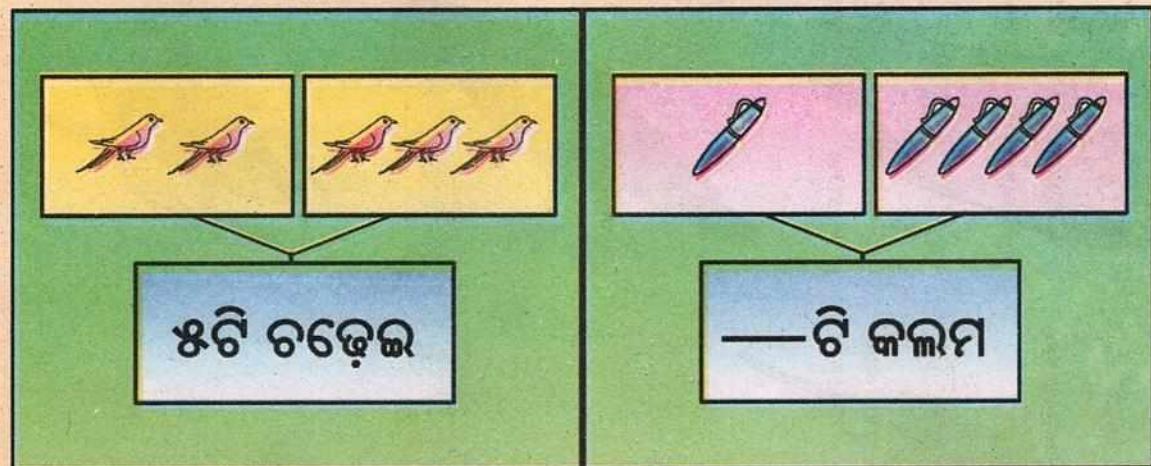

କ

ପଡ଼ିବା -

ମକା	ଚାର	ଚାଟ	ପାନ
ଚକା	ଗାର	ବାଟ	କାନ
କକା	ବାର	ନାଟ	ନାକ
କାକର	ଆଚାର	ଅକଳ	କାକରା
ଚାକର	ଆକାର	ନକଳ	ଟାକରା

୪. ଖାଲି ଜାଗା ପୂରଣ କରିବା ।

୭. ଅକ୍ଷରକୁ ଦେଖି ସେହିପରି ଲେଖିବା ।

ଆ ଆ

ଆ ଆ

ମ ମ

ମ ମ

କ କ

କ କ

ଅ ଅ

ଅ ଅ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

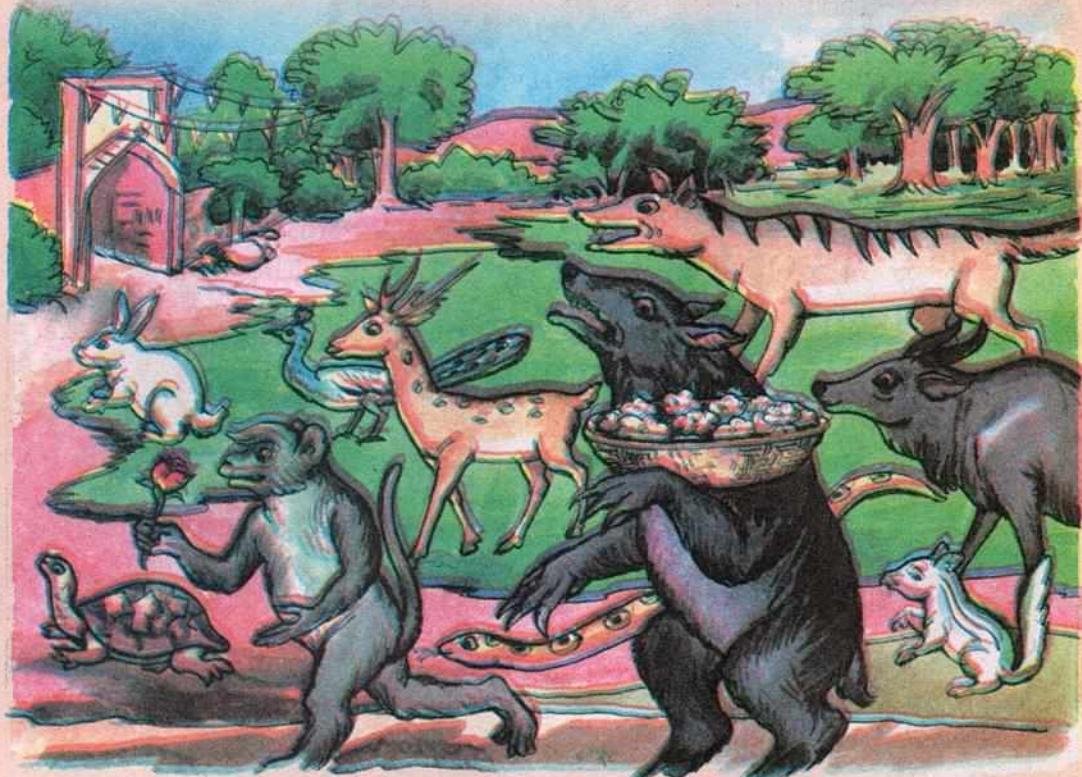
- ‘ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ’ ପାଠିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା ମିଶିକରି ପଡ଼ିବେ ।
ତତ୍ପରେ ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରକୁ ମନୋଯୋଗ ସହ ଦେଖିବେ ।
- ତା’ପରେ କିଛି ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଯଥା- ତୁମ ଗାଁରେ / ତୁମ ଗାଁ ପାଖରେ ହାଟ କେବେ
ବସେ ? କେଉଁଠି ବସେ ? ହାଟ ବସିବାରୁ ତୁମର କ’ଣ ଲାଭ ହୁଏ ? ହାଟ ଆମକୁ
କିପରି ସାହାୟ୍ୟ କରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ହାଟରେ କ’ଣ ସବୁ ମିଳେ - ଚିତ୍ର ଦେଖି ଓ ନିଜ ମନରୁ କହିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ
ସୂଚନା ଦେବେ ।
- ପିଲାମାନେ କହିଥିବା ନାମଗୁଡ଼ିକ ଲେଖା ହେବ ଓ ତା’ମଧ୍ୟରୁ ଗ, ଦ, ଶ, ଛ
ଇତ୍ୟାଦି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷର କହିବା ଓ ପଡ଼ିବା କାମ ହେବ ।
- ହାଟରେ ମିଳୁଥିବା ହାଣିମାଠିଆ, ଦାଆ, ଲୁଗା, ପାଛିଆ / ବାଉଁଶ ତିଆରି ଝୁଡ଼ି
ଇତ୍ୟାଦି କିଏ ତିଆରି କରନ୍ତି, ଘରେ ଓ ଗାଁରେ ପଚାରି ବୁଝିବା କାମ ଦିଆଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗର କାମ ସହିତ ସେହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଚକ୍ର, ବାଲି, କରତଗୁଣ୍ଠ ଇତ୍ୟାଦିରେ
ଲେଖାଇବା ଓ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୨ର କାମ ପରେ ୯ରୁ ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିବା ଓ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଚିତ୍ର
ଆଙ୍କିବା କାମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୯ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ - ଗ, ଛ, ଶ, ତ, ଦ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ
ପଡ଼ିବା, ଅ, ଆ, କ, ମ, ଆ-କାର (ଠ) ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା, ୧ରୁ ୯ ଓ ୯ ରୁ
୧ କ୍ରମରେ ଲେଖିବା, ଯୋଗଫଳ ୯ ମଧ୍ୟରେ ୨ଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ଓ
ହାଟ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚ, ଟ, ମ, ର, ଗ, ଝ, କ, ନ, ପ, ଆ, ଓ, ବ, ଲ, ଲ, ଅ,
ଖ, ଛ, ଶ, ତ, ଦ, ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଏହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଅ, ଆ, କ, ଖ, ଗ, ଚ, ଛ, ଝ, ଟ, ଓ,
ଶ, ତ, ଦ, ନ, ପ, ବ, ମ, ର, ଲ, ଲ କ୍ରମରେ ଅଛନ୍ତି ।

ରାଜାଙ୍କ ତୋଳି

ବଣର ରାଜା ତୋଳି ଦେବେ । ସବୁ ପରଜା ରାଜତଥାସରେ
ଖାଇବେ । ଡାକରା ପାଇ ଜୀବମାନେ ସଜବାଜ ହୋଇ ବାହାରିଲେ ।

ଭାଲୁ ବଡ଼ ଡାଲାଟିଏ ଧରିଥିଲା । ସେଥିରେ ଧଳାଧଳା ଫୁଲ ସଜା
ହୋଇଥାଏ । ହନ୍ତୁ ଧରିଥାଏ ଗୋଲାପ କଢ଼ । ସବା ପଛରେ ବୁଢ଼ା ଗଧିଆଟି
କଳିକଳି ଚାଲୁଥାଏ ।

ତବାରେ ଖାଇବା ଦରବ ଥାଏ । ଜାଙ୍ଗୁଣୀ ଖୋଲି ଦିଆଗଲା ।
ଉଥାସରେ ଜୀବମାନେ ଧାଡ଼ିହୋଇ ବସିଗଲେ । କେତେଜଣ ତଙ୍କି ଧରି
ପରଷିଲେ ।

ସବା ଶେଷକୁ ବିଲୁଆ ଆସିଲା । ଯିତ୍ରା ପକାଇ ବସିଗଲା । ଭାବିଲା
ପେଟେ ଖାଇବ । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତବା ଖାଲି ।

ଅଭ୍ୟାସ

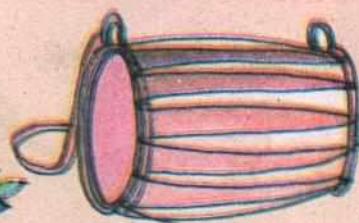
୧. ଆସ କହିବା...

- ରାଜା କ'ଣ ଦେଲେ ?
- ଭାଲୁ କ'ଣ ଧରିଥିଲା ?
- ବିଲୁଆ କାହା ଉପରେ ବସିଲା ?
- ବିଲୁଆ କ'ଣ ଭାବିଲା ?
- ଶେଷରେ କ'ଣ ହେଲା ?

୨. ଆସ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

ଡାଳ

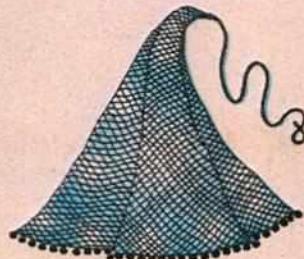
ଡୋଳ

ଡଳା

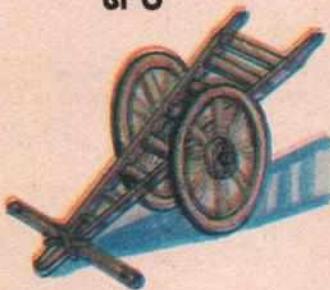
ଜଟ

ଜାଲ

ଜିଭ

ଶାଗଡ଼

ମାଙ୍କଡ଼

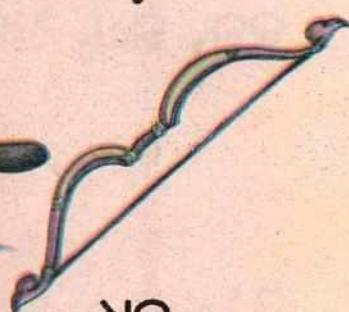
କଡ଼

ରଧ

ଓଧ

ଧନ୍ତୁ

ଉପରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ତ, ଡ଼, ଜ, ଧ, କ, କ୍ଷ
ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଇବା ।

୩. ଛବି ସହ ମିଳାଇ ପଡ଼ିବା ।

ର

ଜଳ

ଧର

ଛପର କର

୪. ତ, ତ୍ତ, ଧ, ଜ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଅଛି ବାହି, ତା'ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

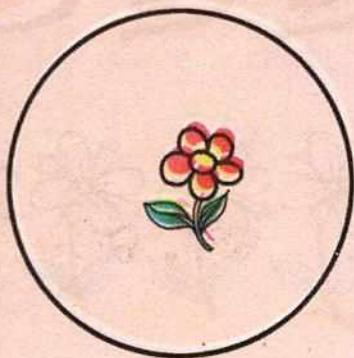
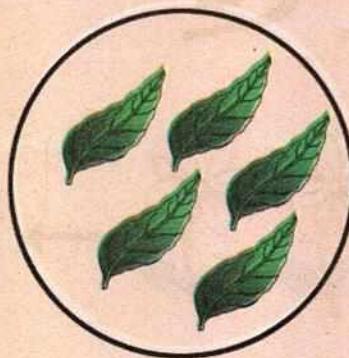
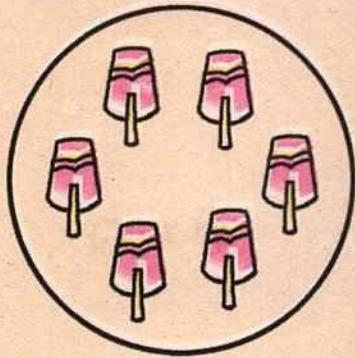
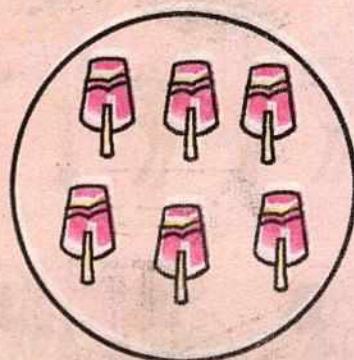
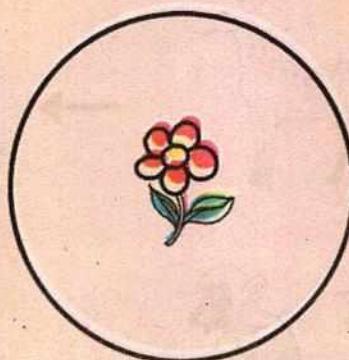
ବଗ, ଗଧ, ଧନ୍ତୁ, ଜିଭ, ଶଗଡ଼, କଢ଼, ତାଳ, କାଙ୍କଡ଼

୫. କହି ପାରିବା ତ କହିବା ।

କ) ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ୫ଟି ଚଢ଼େଇ ଥିଲେ । ତାଳି ମାରିବାରୁ
ସବୁ ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ିଗଲେ । ଆଉ କେତୋଟି ଚଢ଼େଇ
ରହିଲେ ?

ଖ) କୁନ୍ତୁ ପାଖରେ ତିନୋଟି ବେଲୁନ୍ ଥିଲା । ତିନୋଟି
ଯାକ ବେଲୁନ୍ ପାଟି ଗଲା । ଆଉ କେତୋଟି ବେଲୁନ୍
ରହିଲା ?

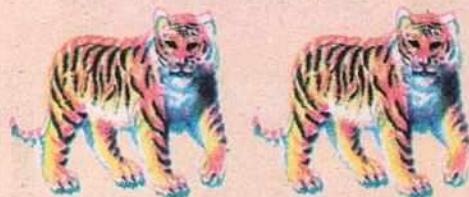
୭. କିଏ କାହା ସହିତ ସମାନ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୯. ପାଠ ଫର ଛବି ନଂ.୨ ଦେଖି କହିବା ।

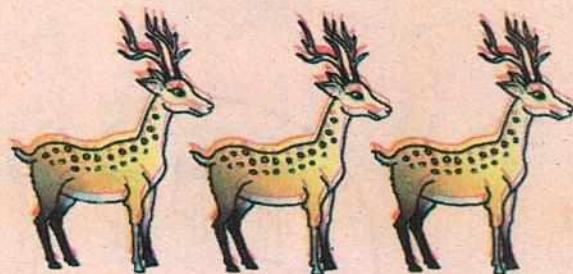
- କ) ମାଙ୍ଗଡ଼ ପାଖରେ କିଏ ବସିଛି ?
ଖ) କେତେଜଣ ଭୋଜି ଖାଉଛନ୍ତି ?

୮. ଛବି ଦେଖି ବାକ୍ସରେ ଲେଖିବା ।

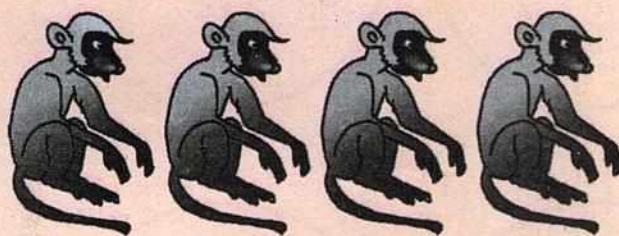

୨

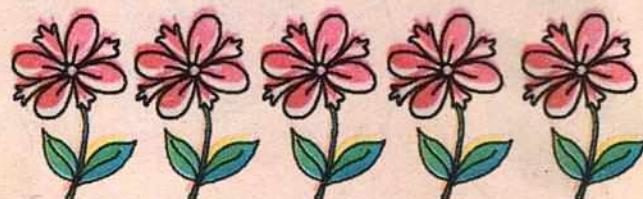
ଟି ବାଘ

ଟି ହରିଣ

ଟି ମାଙ୍କଡ଼

ଟି ଫୁଲ

୯. ଅଟି କାଠିର ଚିତ୍ର କରିବା ।

୧୦. ଗାଲ ଲେଖିବା ।

ଗ

ମ

ମ

ଗ

ମ

ମ

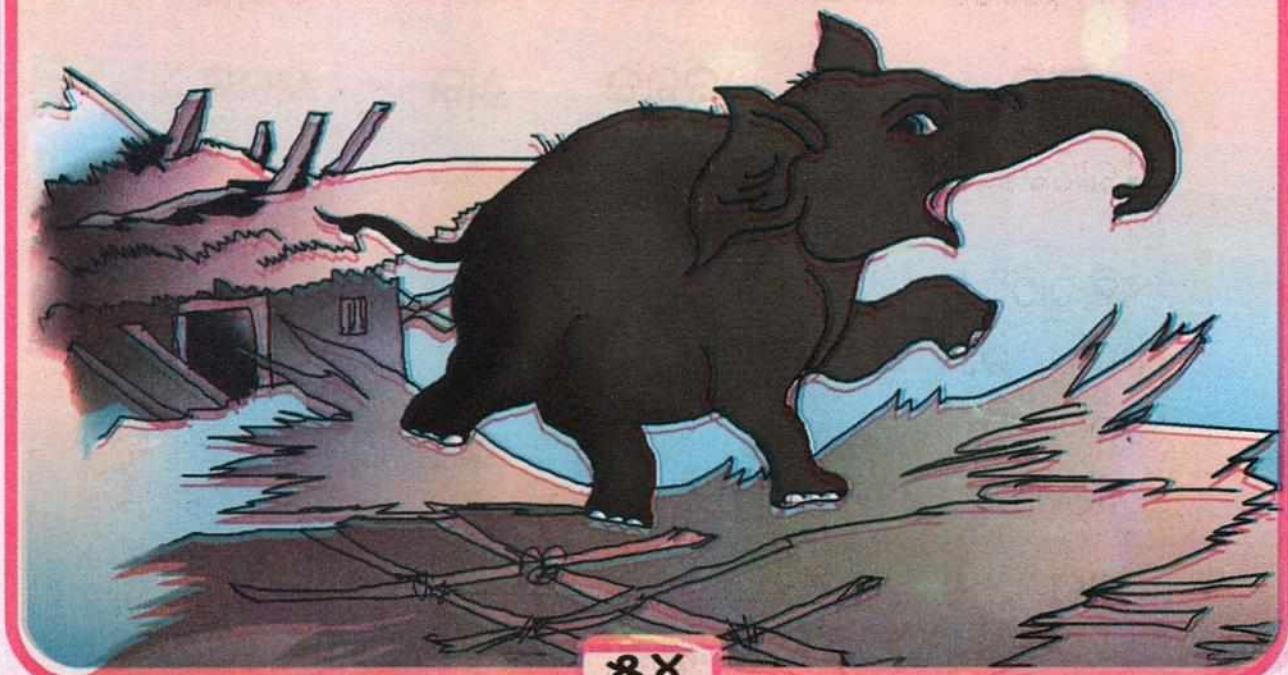
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅର୍ତ୍ତାବଳକ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଶିକ୍ଷକ ଗପଟିକୁ ଅଜ୍ଞାନଙ୍ଗୀ କରି ଆବଶ୍ୟକ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ । କହିଲାବେଳେ ପାଠରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ଗପରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ରେ ଯେଉଁକି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି ତା'ଛଡ଼ା ଗପ ଉପରେ ଅଧିକା ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଇ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ 'ଶୂନ୍'ର ଧାରଣା ପାଇଁ ମୌଖିକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ରେ ବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ସମାନ (ପରିମାଣ)ର ଧାରଣା ଦେବା ସହିତ ଦୈନିକିନ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତି ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ର ଆଲୋଚନା ବେଳେ କେଉଁ ପଶୁ କେଉଁଠି ବସିଛନ୍ତି, କାହା ପାଖରେ କିଏ ବସିଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ପାଇଁ ସିଲଟ, ଖାତା, କାନ୍ଦୁକଳାପଟାର ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ।
- ଏହି ପାଠଟି ପାଇଁ ଅନ୍ୟନ ୨୫ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିଛି । ଏହି ପାଠରେ ଜ, ଡ, ତ, ତ୍ତ, ତି, ଧ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ, ଟ, ଲ, ଲିଖନ, ସମାନ ସଂଖ୍ୟାର ତୁଳନା, '୦'ର ଧାରଣା, ବଣର ଜୀବଜନ୍ମମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ଅତିଥିମାନଙ୍କ ସହ ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସପନି ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା

ଶୀଘ୍ର ରାତି । ଉଷ୍ଣମ ବିହାରୀରେ ସପନି ଅଜା ଖଟରେ ଶୋଇଥିଲେ । ସପନ ଦେଖିଲେ, ହାତୀଟିଏ ଉଡୁଛି ଆକାଶରେ । ହାତୀଟା ଉଡ଼ି ଉଡ଼ ଆସି ପଡ଼ିଲା ଶୋଇବାଘର ଉପରେ । ମଡ଼ମଡ଼ ହୋଇ ଘରଟା ଭୂଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ଭୁସ କରି ହାତୀ ଆସି ପଡ଼ିଲା ଅଜାଙ୍କ ଉପରେ । ହାଉଳି ଖାଇ
ଉଠିପଡ଼ିଲେ ଅଜା । ସପନ ଭାଜିଗଲା । ଦେଖିଲାବେଳକୁ ଅଜା ପଡ଼ିଥିଲେ
ଖଟଚଳେ ।

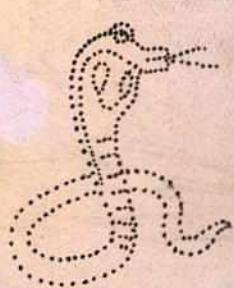

ଅଭ୍ୟାସ

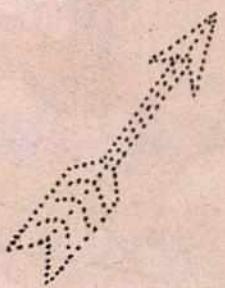
୧. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

ହାଟ	ଶର	ନବ	ଜପ	ବରଷ
ବାଟ	ଆଗ	ଛାତ	ଛତା	ହରଷ
ପାଠ	ଶାଗ	କରତ	ଧର	ସରସ

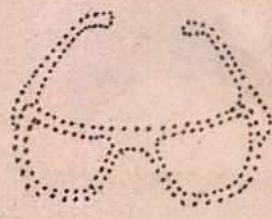
୨. ଆସ ଛବି କରିବା ।

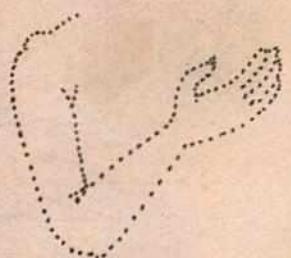
ସାପ

ଶର

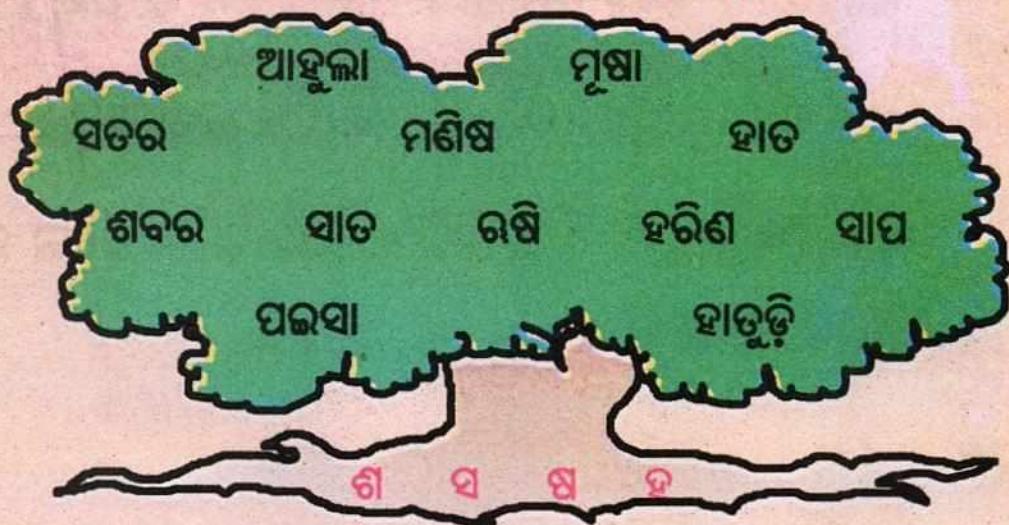

ତଷ୍ଠମା

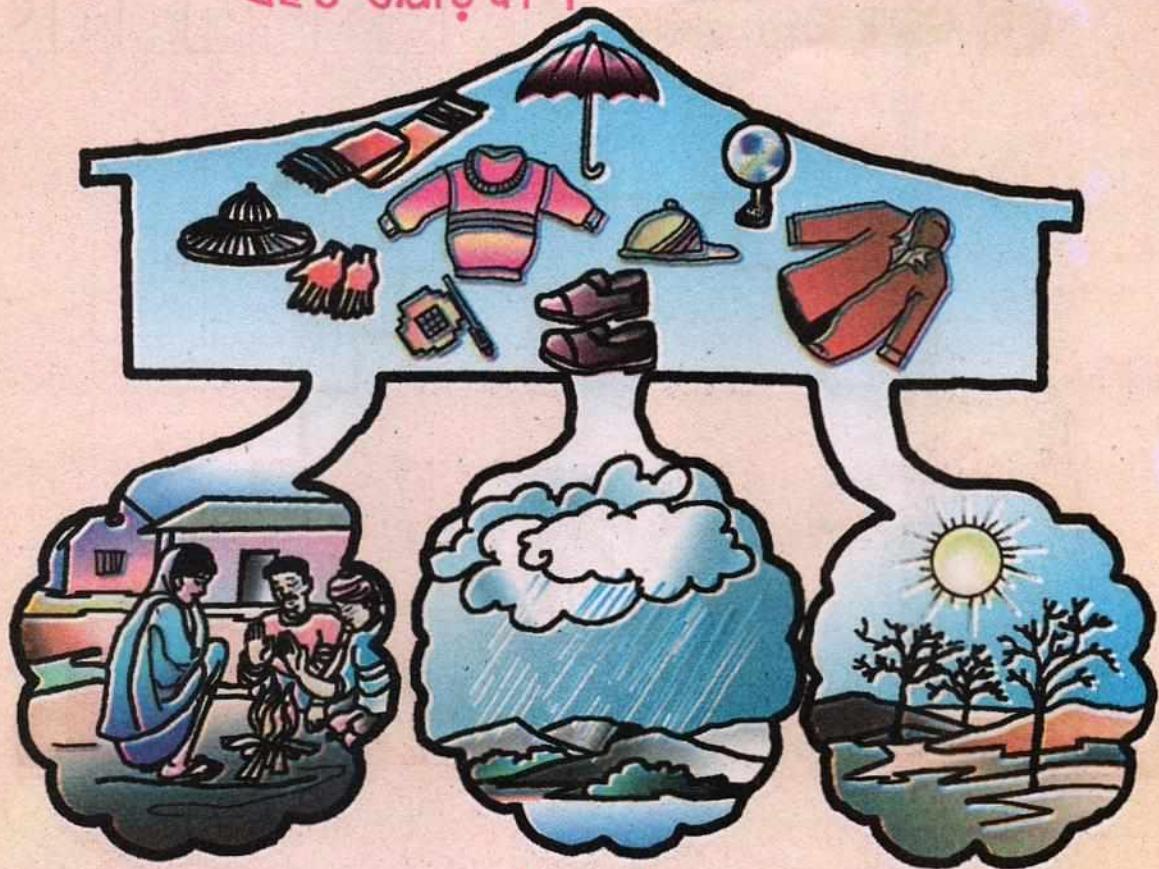

ହାତ

୩. ଗଛ ମୂଳରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଛ ଉପରେ ଥିବା ଶବର
ଏକାଉଳି ଅକ୍ଷର ସହିତ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୪. କ) ଛବିକୁ ଦେଖିବା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପର୍କିତ ରତ୍ନୁଚିତ୍ର
ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ।

ଖ) ଆସ କହିବା ।

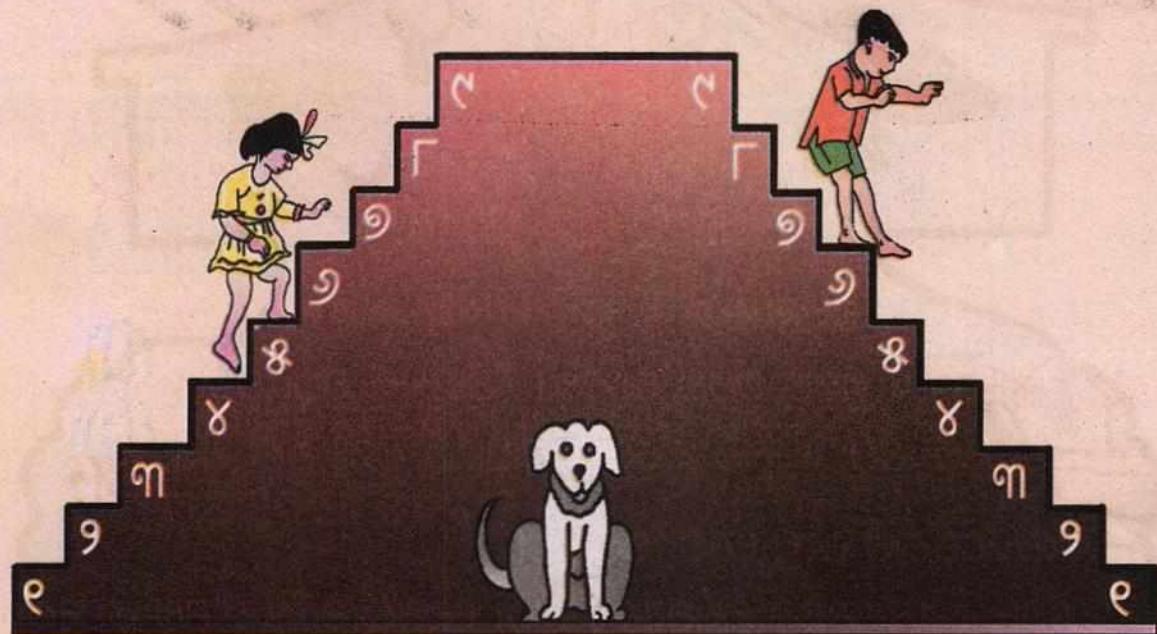
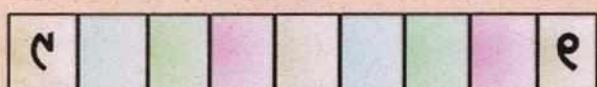
- ଖରାଦିନେ ଜିଲା ପୋଷାକ ଆମେ କାହିଁକି ପିଷ୍ଟୁ ?
- ଶୀତଦିନେ ଗରମ ପୋଷାକ କାହିଁକି ଦରକାର ?
- ବର୍ଷାଦିନେ ଛତା ଓ ବର୍ଷାତି ବ୍ୟବହାର ନ କଲେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେବ ?

୫. ମିନି ଓ କୁନା ଖେଳୁଥିଲେ ।

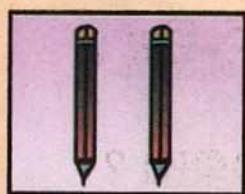
ମିନି ଚଢ଼ିବା ପାହାଚ

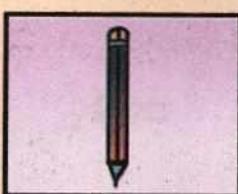
କୁନା ତଳକୁ ଯିବା ପାହାଚ

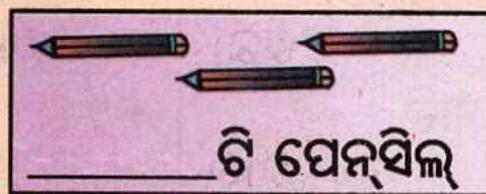
୭. ଖାଲି ଜାଗରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ।

୩

ମିଶି

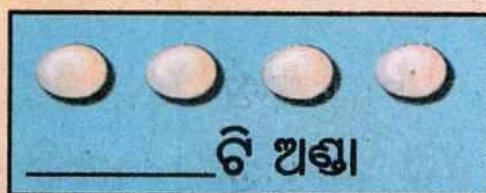
ଟି ପେନ୍ସିଲ

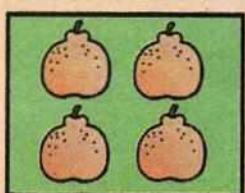
୪

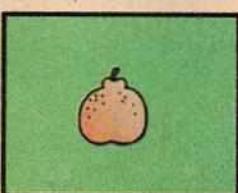
ମିଶି

ଟି ଅଣ୍ଣା

୫

ମିଶି

ଟି କମଳା

୮. ଆସ ଆମେ ଗଣିବା ।

୩

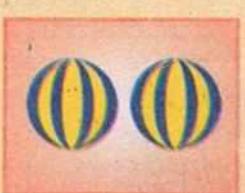
ମିଶି

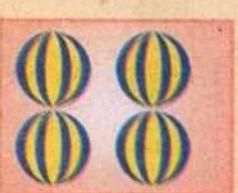
୩

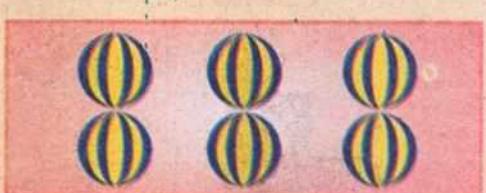
ମିଶି

୩

ମିଶି

୩

ମିଶି

୮. ଆମେ ଏପରି ଲେଖିବା ।

୩ଟି

+ ୨ ଟି

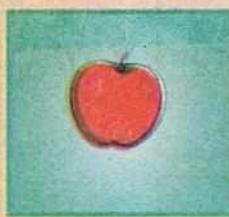
= ୫ ଟି

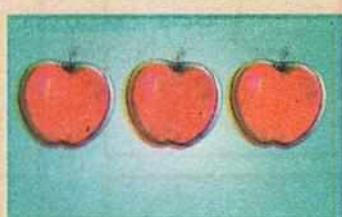
୨ ଟି

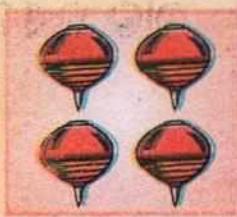
+ ୧ ଟି

= ୩ ଟି

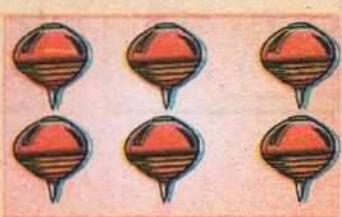
୪ ଟି

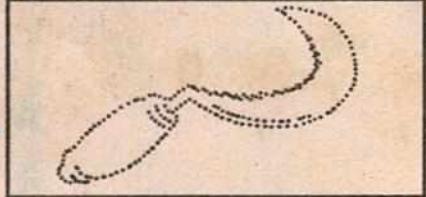
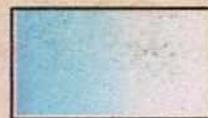
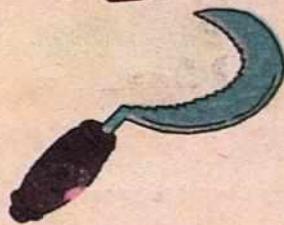
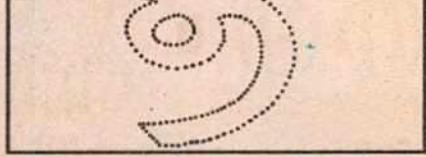
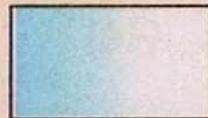
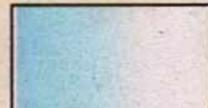
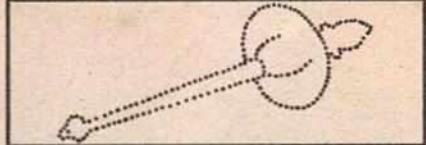
+ ୨ ଟି

= ୬ ଟି

୯. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ଓ ସେହିପରି ଛବି କରିବା ।

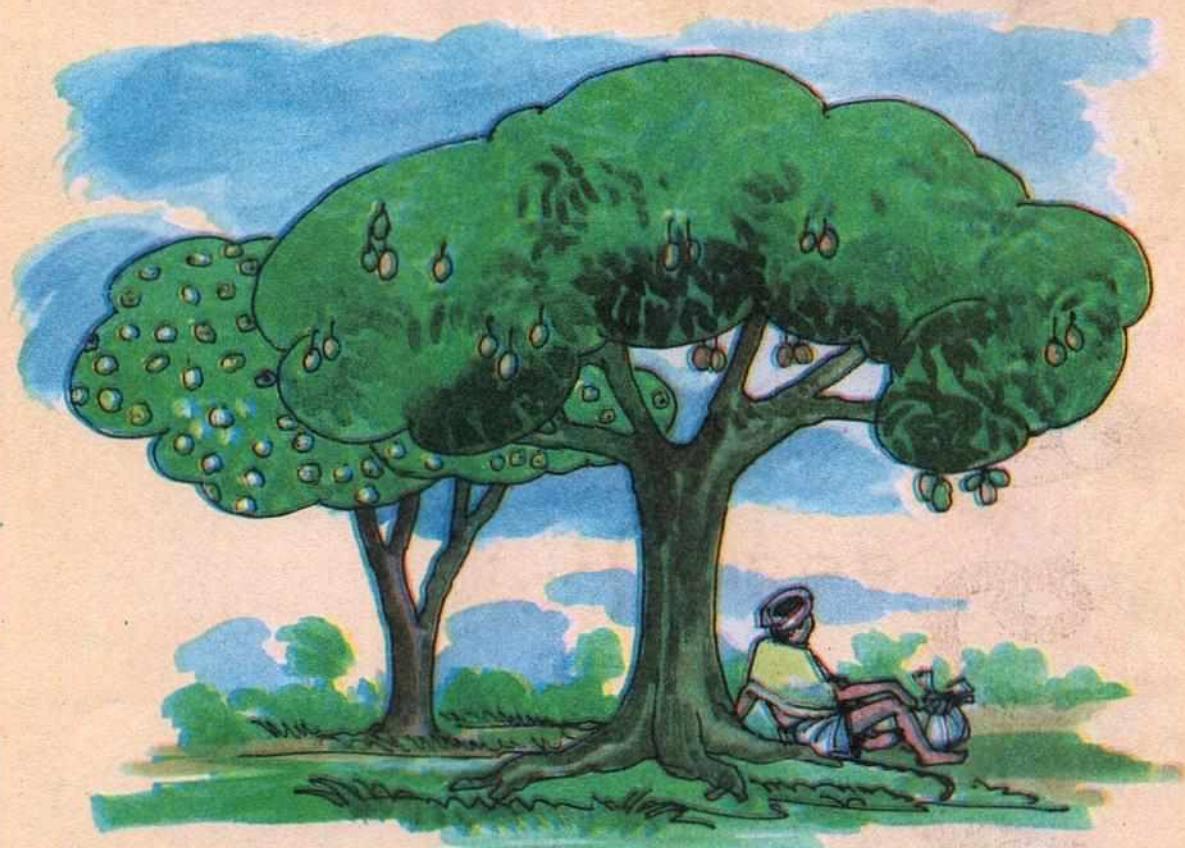

୧୦. ପଡ଼ିବା ।

ଛକ ବଣ ତର କଳ ନଳ ପଦ
ଛକା ବଣା ତାରା କଳା ନଳା ପଦା

ପତର ବହଲ ହଳହଳ ଚହଚହ
ଅତର ଗହଲ କଳକଳ ମହମହ

୧୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି କହିବା, ଗଛ ଲଗାଇଲେ କ'ଣ ଲାଭ ହୁଏ ?

୧୭. ଲେଖିବା ।

ବଳଦ

ପତି

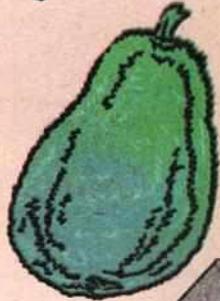
ଗଛ

ଛାତି

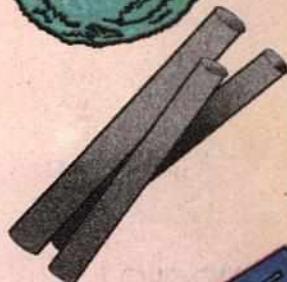
ପଡ଼ର

ତାହି

ପଣସ

ଶାତି

ନଳ

ନାଟି

କଳମ

ନାମ

ଝର

ନାମ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖିବାସହ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ ମିଶି ପାଠିକୁ ୨/ନ ଥର ପଡ଼ିବେ ।
- ପଡ଼ିବାବେଳେ ଶ, ସ, ଷ ଓ ହ ଉଚାରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ପୂର୍ବପରି ସମଗ୍ର ଗପ, ଅନୁଛେଦ, ଧାଡ଼ି, ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ, ଶବ୍ଦ (ପଦ), ଅକ୍ଷର, କ୍ରମରେ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନବା କାମ ହେବ ।
- ବହିର ଅଭ୍ୟାସ କାମ ପୂର୍ବରୁ ଗପ ସମନ୍ଧୀୟ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ସାହାୟ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବ । ଯେପରି ଉଉରରେ ଶ, ସ, ଷ ଓ ହ ଉଚାରଣ ଆସିବ । ଯଥା—କିଏ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇଛନ୍ତି? ହାତୀ କେଉଁଠି ଉଦ୍ଭୁତି? ଘର ଉପରେ ହାତୀ ପଡ଼ିବାରୁ କ'ଣ ହେଲା ଜତ୍ୟାଦି ।
- ଏହାପରେ ଗପ ଓ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଉଉର ଦେବେ । (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଉଉର ଦେବା ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ଆବଶ୍ୟକ)
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଟ ଓ ସେହିଭଳି ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ପରେ,

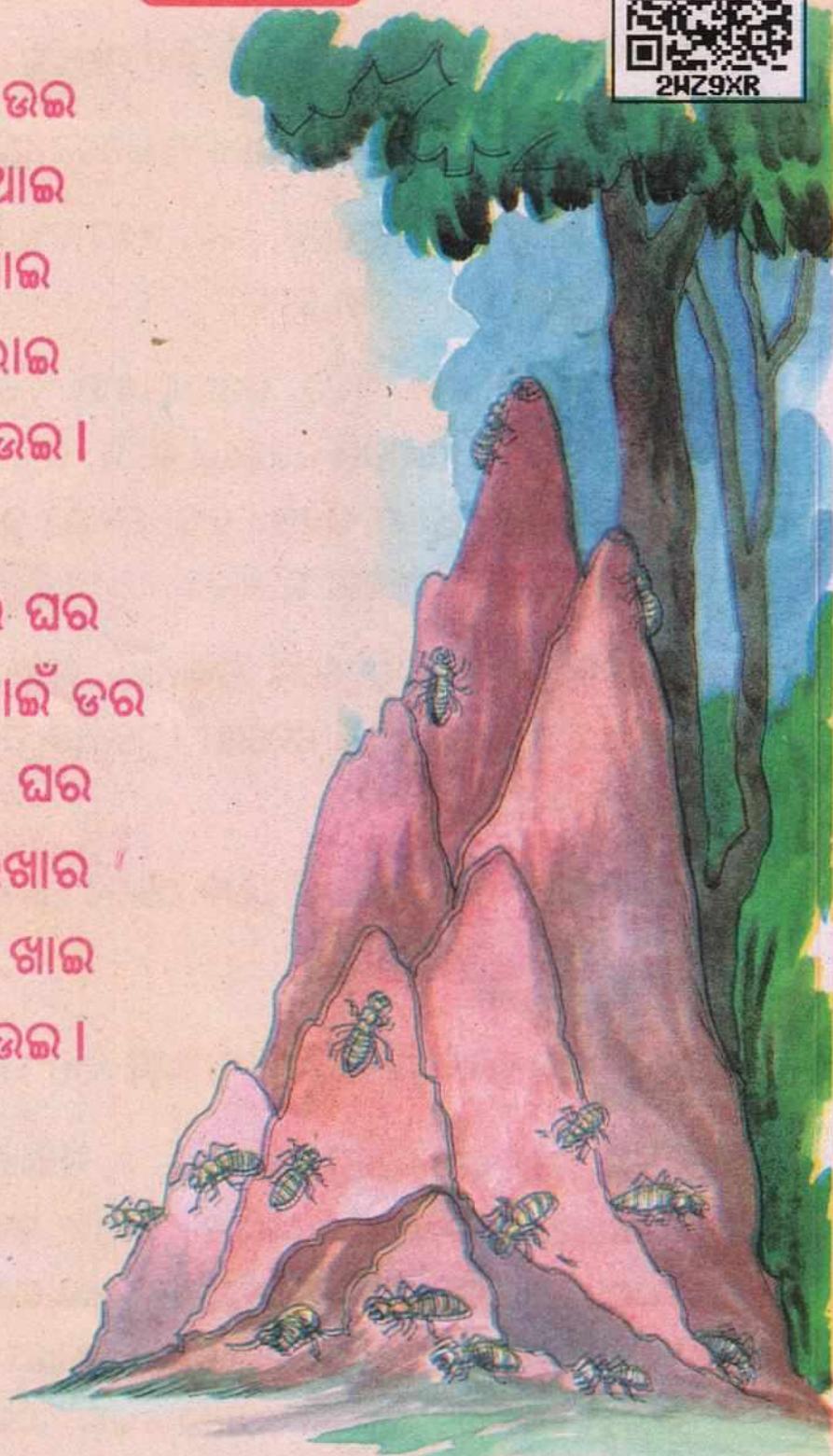
$$\boxed{\quad} + \boxed{\quad} = 9$$

ଏହିପରି ମୁକ୍ତ ଉଉରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କାମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୦ ପିରିଆଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସ, ଶ, ଷ ଓ ହ ଚିହ୍ନବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଦ, ଛ, ତ, ଣ, କ, ଲ ଓ ଝ ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୯ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଦକ୍ରମ, ଅଧଃକ୍ରମରେ ଗଣିବା, ଯୋଗଫଳ ‘୯’ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା, ‘+’ ଓ ‘=’ ଚିହ୍ନର ବ୍ୟବହାର କରିବା, ରତ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ପୋଷାକର ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଇବା ଜତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

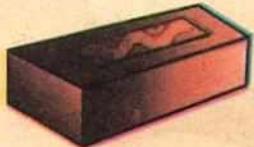
ମୋ ନାଁଟି ଉଇ
ମାଟିରେ ଥାଇ
କାଠକୁ ଖାଇ
ପେଟ ପୂରାଇ
ମୋ ନାଁଟି ଉଇ ।

ଇଟା ମାଟିର ଘର
ନଥାଏ ମୋ ପାଇଁ ଉର
ଚାଳ ଛପର ଘର
କରଇ ନାରଖାର
ଲୁଗାପଟାକୁ ଖାଇ
ମୋ ନାଁଟି ଉଇ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

ଇଚ୍ଛା

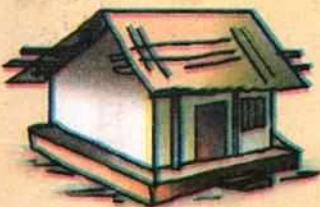
ଉଳ

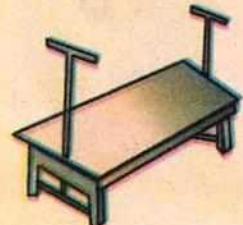
କାଉ

ଲାଉ

ଘର

ଖଟ

ଆଖି

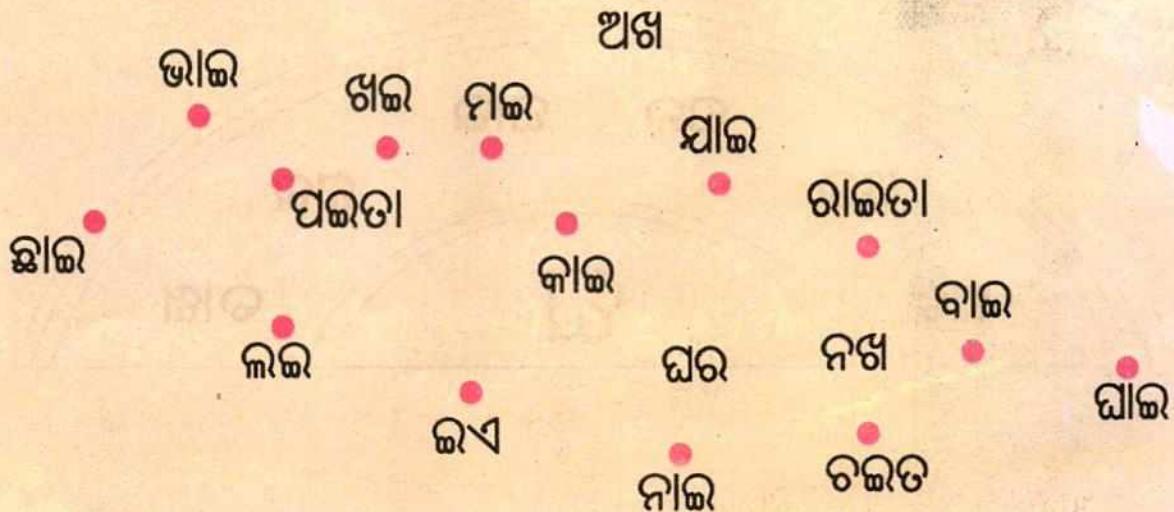

ଘଡ଼ି

ଘସ୍ତି

୨. ‘ଇ’ କୁ ‘ଇ’ ଯୋଡ଼ିବା ।

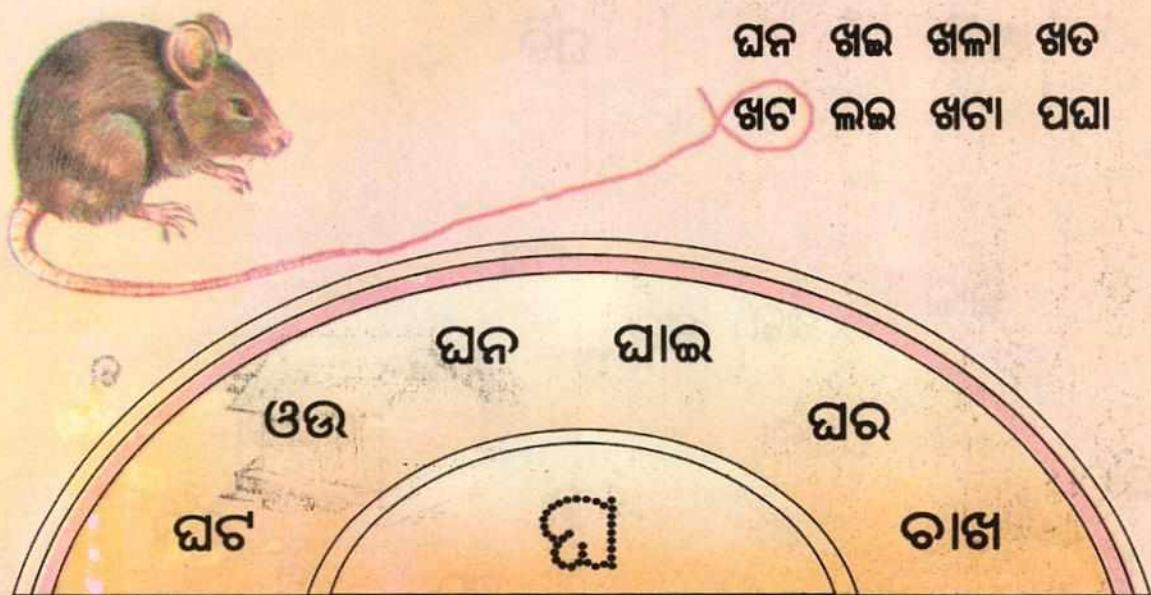

୩. (କ)

ଛତା ଉପରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ି କେଉଁ ଅକ୍ଷର ପାଇଲ କହା ।
ତଳ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ତା' ସହିତ ଯୋଡ଼ି ପଡ଼ ।

ଖ) 'ଖ' ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ମୂଷା ଲାଞ୍ଚକୁ ବଡ଼ାଇବା ।

୪. ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବା । ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ପାଇବା ତାହାକୁ ସମାନ ଅକ୍ଷର
ଥିବା ଶବ୍ଦ ସହିତ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୪. ତଳେ ଥିବା ଛବିଗୁଡ଼ିକର ନାମ କ'ଣ କହିବା ।

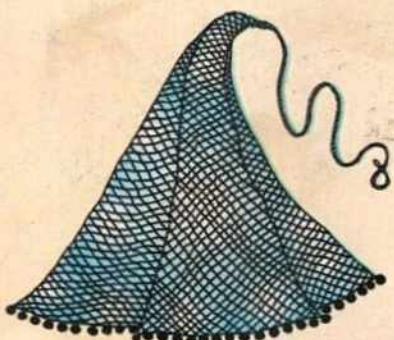
୫. ଆସ ଅସଜବ୍ରା ଅକ୍ଷରକୁ ଖଜାଡ଼ି ପଡ଼ିବା ।

ଟାଙ୍କ, ଚବା, ଘବା, ଖୁଆ, ଟାଇ, ତାଇପ

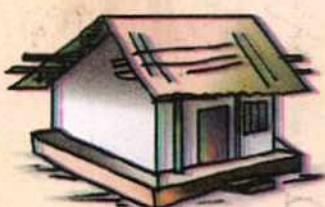
୬. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

କାଉ ରାବଇ କା କା
ହନ୍ତୁ ଭାଇ ତୁ ଖା ଖା
କୋଇଲି ଗୀତ ଗା ଗା
କଇଲପାତି ଆ ଆ ।

୮. ଆସ ଅକ୍ଷର ଲଗାଇ ପଡ଼ିବା ।

ଲ

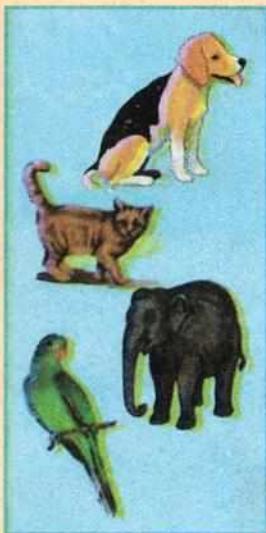
ର

୯. (କ) ଗୋଲରେ ଥିବା ଛବିରୁ କେଉଁଚି ଅଳଗା ବାହିବା ।

(ଖ) କେଉଁ ପଶୁପକ୍ଷୀକୁ ଆମେ ଘରେ ପାଲୁଁ?

୧୦. କ) ଗାଇ କେଉଁଠି ରହେ ? ଗାଇ ତା' ଦେହକୁ କିପରି
ସଫା କରେ ? ଆସ ଜାଣିବା, କିଏ କେଉଁଠି ରହେ ଓ
କିପରି ତା' ଦେହ ସଫା କରେ ।

ପାଟି ବା ଜିଉରେ
ଦାନ୍ତରେ ବା ନଖରେ
ଶୁଣରେ ବା ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ରେ
ଥଣ୍ଡରେ ବା ଖାଡ଼ି ହୋଇ

ଖ) ତୁମେ ସକାଳୁ ଉଠି କି କି କାମ କର ?
ଘ) ଠିକ କାମ ପାଖରେ (✓) ଓ ଭୁଲ କାମ ପାଖରେ (✗)
ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

- ସକାଳୁ ଉଠି ଆଖି ମୁହଁ ଧୋଇବା ।
- ଖାଇବା ଆଗରୁ ହାତ ଧୋଇବା ନାହିଁ ।
- ସକାଳୁ ଦାନ୍ତ ଘର୍ଷିବା ।
- ଗରମ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ବାସି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ମାଛି ବସା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ଚପଳ ପିଣ୍ଡ ପାଇଖାନା ଯିବା ।

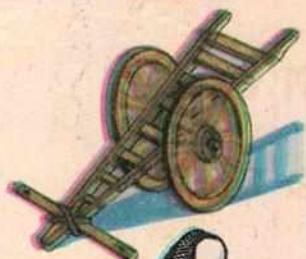
୧୯. ଦେଖିବା ଓ ଲେଖିବା ।

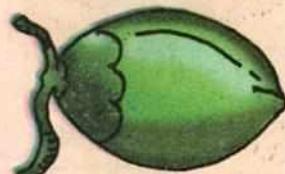
ତାଳା

ବା

ଶଗଡ଼

ପର

ଜାଲ

ଓଧ

ଚ

ଗ

୨୦. ପଡ଼ିବା ।

କାଇ

ଲାଉ

ଖାର

ଘନ

ଜାଇ

କାଉ

ଖାଲ

ଘର

ଚଇତ

ଭାଉଜ

ପରଖ

ରଇତ

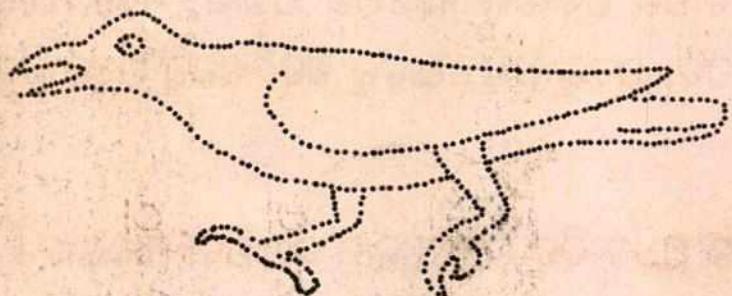
ମଉଜ

ଅରଖ

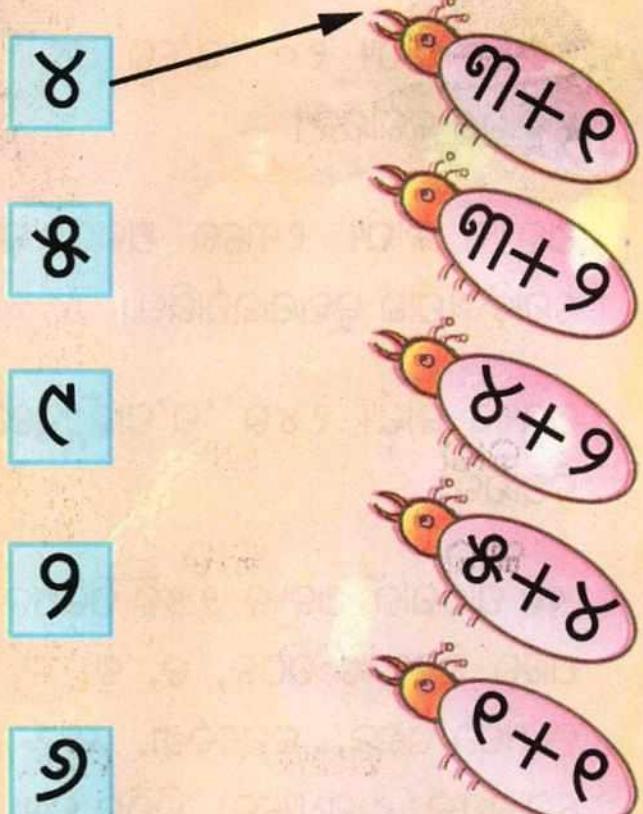
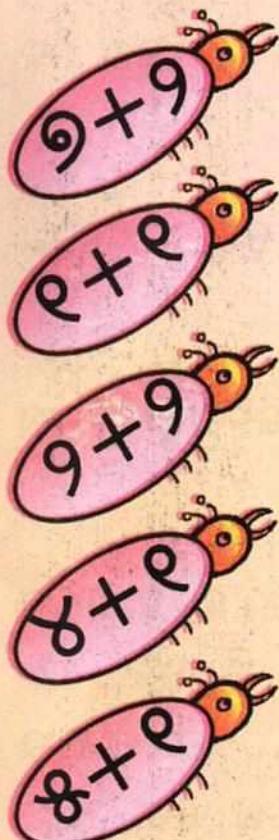
କନକର ଘର ବହୁତ ବାଟ

ତରତର ଚାଲ ନ କର ମଠ ।

୧୩. ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

୧୪. କ) ଆସ ଆମେ ଯୋଡ଼ିବା । ଯେପରି-

ଖ) ଉପର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘିତ ଗଣିବା ।

ଗ) କେତେରେ କେତେ ମିଶିଲେ ୯ ହେବ ?

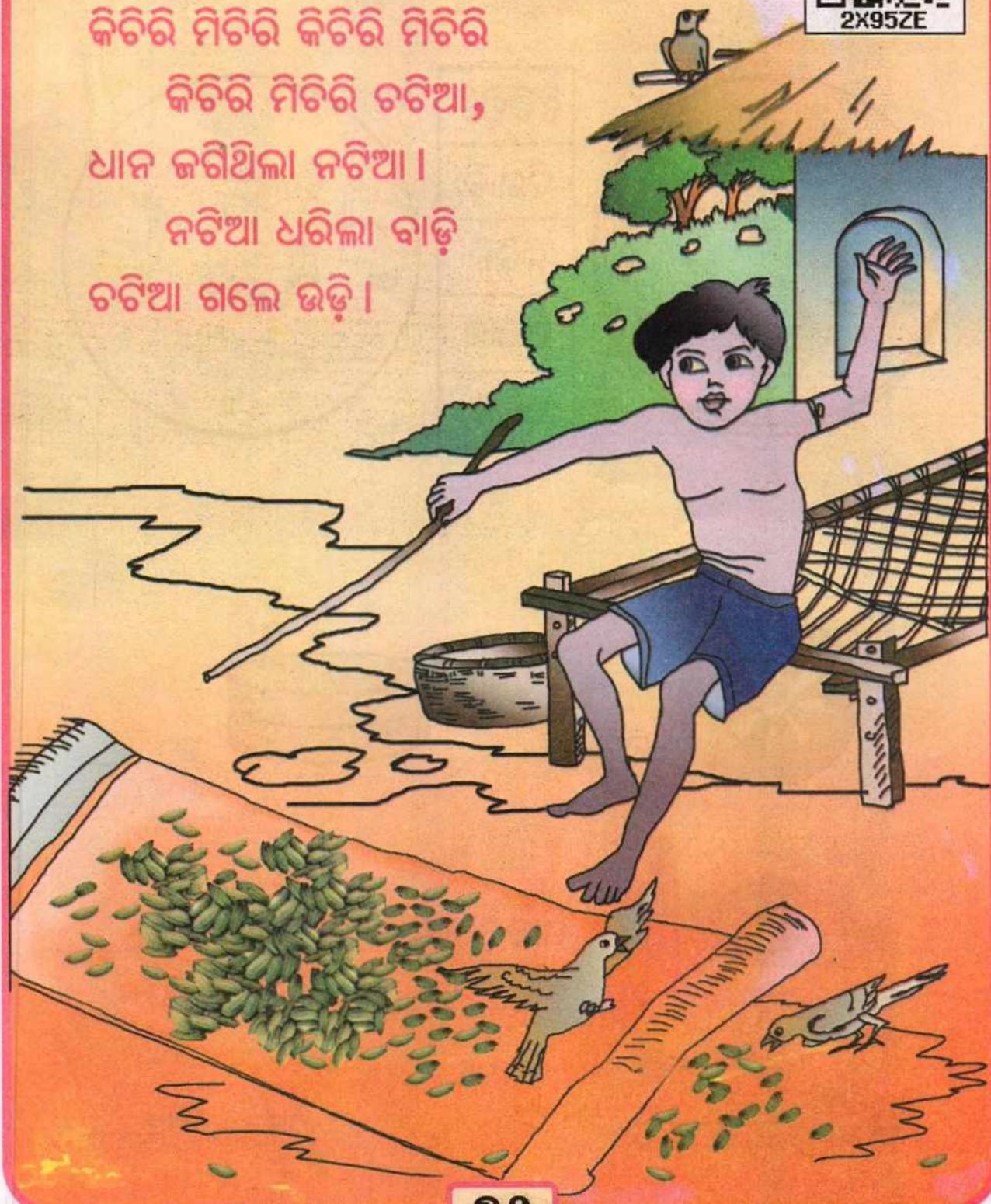
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ପୂର୍ବରୁ କୁହାୟାଇଥିବାପରି ପଦ୍ୟଟିକୁ ୩/୪ଥର ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଆବୁରି କରାଯିବ । ପଦ୍ୟରୁ ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୨ରେ ଅଧିକ ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ା କାମ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ର ଦେଇ ଅଳଗାଟିକୁ ବାଛିବାକୁ କୁହାୟାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦ ‘ଗ’ରେ ଆହୁରି ଅନେକ କାମ କରି ଭୁଲ ଠିକ ନିର୍ଭାରଣ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩ରେ ଅଳଗା ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ଚିତ୍ରକୁ ବିନ୍ଦୁଦେଇ ଯୋଡ଼ିବାପାଇଁ କୁହାୟାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪ର ‘ଗ’ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟନ୍ୟ ୨୫ଟି ପିରିଅଡ଼ି ଲାଗିବ । ଏଥିରେ ଇ, ଉ, ଖ, ଘ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ ଓ ପଠନ, ତ, ତ୍ତ, ନ, ଧ ର ଲିଖନ, ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ, କମବେଶୀ, ସାନ-ବଡ଼ର ଧାରଣା, ୨ଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ (୯ ମଧ୍ୟରେ), ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷୀ, ପଶୁ, କାଟପଡ଼ଙ୍ଗ, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵର, ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ, ଜୀବଜୀବନ୍ତ ପରିଷାର ପରିଛନ୍ତତା ବିଷୟ ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କିଚିର ମିଚିର

କିଚିର ମିଚିର କିଚିର ମିଚିର
 କିଚିର ମିଚିର ଚଟିଆ,
 ଧାନ ଜଗିଥିଲା ନଟିଆ ।
 ନଟିଆ ଧରିଲା ବାଡ଼ି
 ଚଟିଆ ଗଲେ ଉଡ଼ି ।

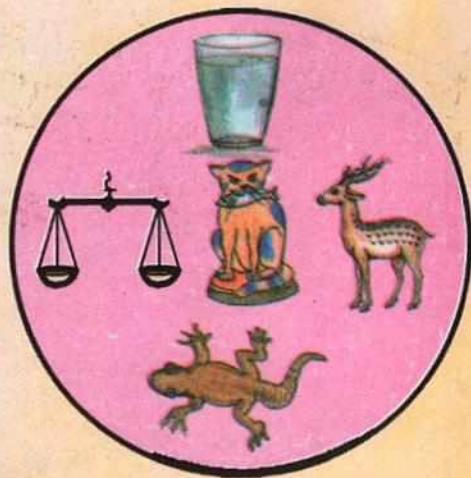

ଅଭ୍ୟାସ

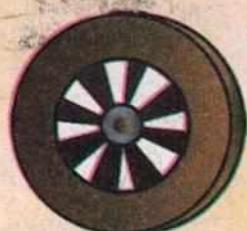
୧. ଦୁଇପାଞ୍ଜରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଖେଳଣାକୁ ମହିଘରର
ଶବ୍ଦସଂହ୍ରମ ଯୋଡ଼ିବା ।

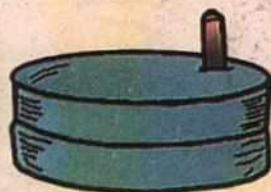
ଝିଟିପିଟି
ବିରାଢ଼ି
ନିକିତି
ଗିଲାସ
ହରିଣ

୨. ଛବି ଦେଖି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

ଚକ

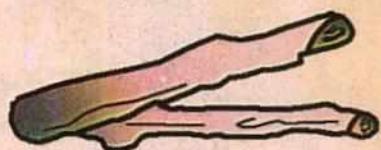
ଚ _____

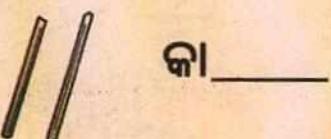
ମାଛ

ମା _____

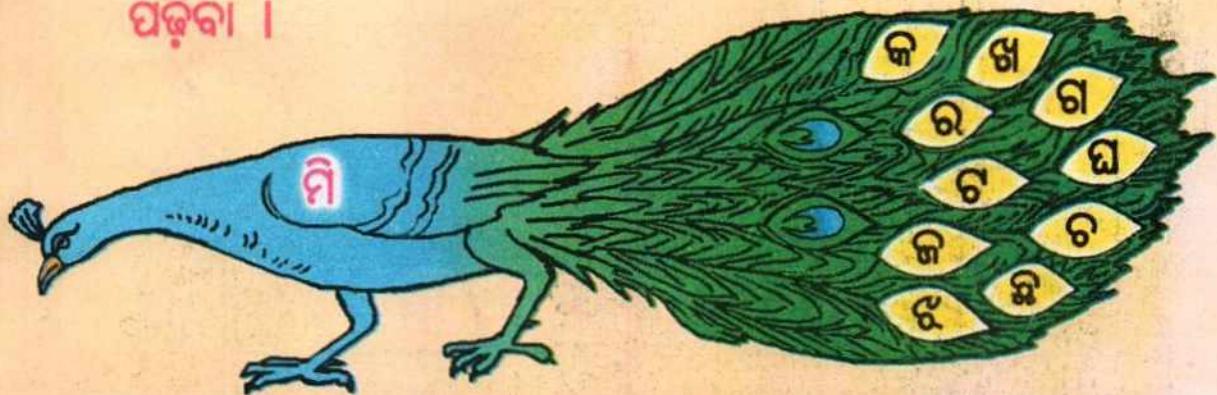

କାଠ

କା _____

୩. 'ମି'ପରି ତଳେଥୁବା ଅନ୍ୟ ଅଷ୍ଟରରେ ରଙ୍ଗିନ କଳମରେ 'ଏ'ଯୋଗକରି
ପଡ଼ିବା ।

୪. କ) ତଳ ହବିମାନଙ୍କର ମଣିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର
ନାମ ସହିତ କାହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି ତାକୁ ଗାର ଚାଶି ଚିହ୍ନିବା ।

ଖ) ଆଉ କେତୋଟି ପରିବା ଗଛର ନାମ କହିବା ।

୪. ଏହିପରି ଲେଖିବା ।

୧୧		
----	--	--

୧୨		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୩		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୪		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୫		
----	--	--

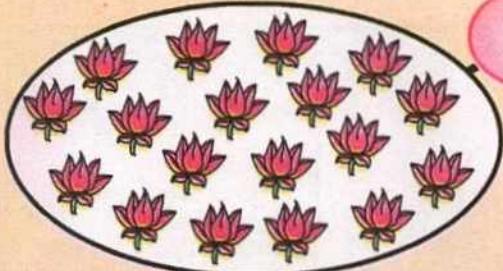
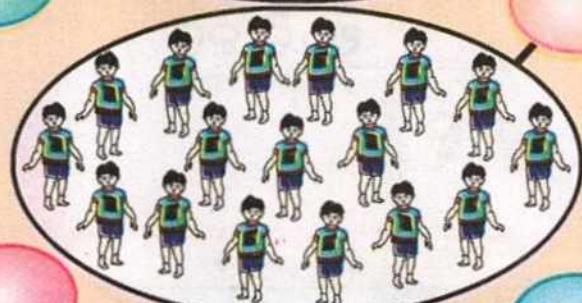
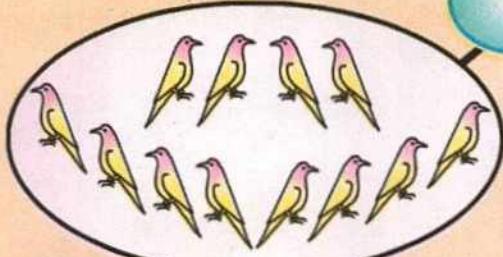
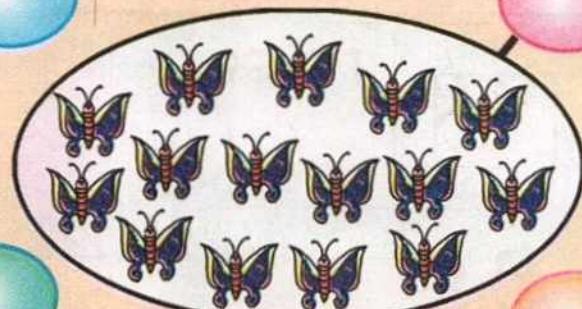
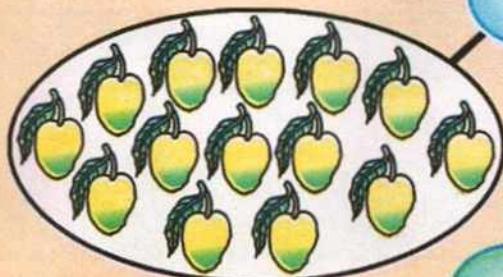
୧୧		
----	--	--

୧୬		
----	--	--

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ଓ ପଡ଼ିବା । ଯେପରି - ନାଲି

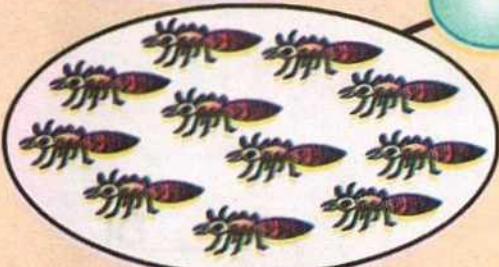
ନା	ବା	ଖା	ଡା	ଗି	ଟି	ଟି
ନି				ନି		

୭. ଗଣିବା ଓ କେତେହେଲା ଜୀବିଘରେ ଲେଖିବା ।

କହିବା -

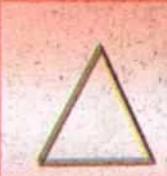
- କେତୋଟି ଚଢ଼େଇ ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ଉଇ ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ବଳଦ ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ଆମ ଅଛି ?
- କେତୋଟି ପ୍ରଜାପତି ଉଡୁଛନ୍ତି ?
- କେତେ ଜଣ ପିଲା ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ଫୁଲ ଫୁଟିଛି ?

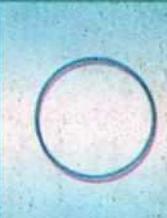
୮. ଆସ ଛବି କରିବା ।

୮ ଟି କର

୧୦ ଟି କର

୧୫ ଟି କର

୯. ପାଠରେ ଥିବା ଗୀତ ଦେଖି ଖାଲି ଘରେ କ'ଣ ହେବ
ଲେଖିବା ।

ନ _____ଆ

ଧରି _____

ଜ _____ଥିଲା

ଚ _____ଆ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ସହ ୩/୪ଥର ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ପୂର୍ବପରି ପଂକ୍ତି, ଧାଡ଼ି, ଶବ୍ଦ ଓ ଅକ୍ଷର କ୍ରମରେ ଚିହ୍ନିବା କାମ ହେବ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାର ସୁଚନା ବୁଝିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବ, ଶିକ୍ଷକ ସହାୟତା ଦେବେ ଯେପରି ପିଲା ସ୍ଵଳ୍ପରେ କାମ କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅଭ୍ୟାସର କାମଗୁଡ଼ିକ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୪ (ଖ) ଓ ୭ ର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ।
- ଗାଆଁରେ ଆଉ କେଉଁ ଶସ୍ୟ ଓ ପରିବା ଚାଷ ହୁଏ, ଘରୁ ବୁଝିଆସି ଶ୍ରେଣୀରେ କହିବାକାମ ମଧ୍ୟ ଦିଆୟିବ ।
- ୨୦ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ‘ଇ’କାର (ି) ଚିହ୍ନିବା, ଇ-କାର ଦେଇ ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା, କବିତା ଆବୃତ୍ତି, ୧୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିବା ଓ ଲେଖିବା, ବିଭିନ୍ନ ଶସ୍ୟ ଓ ପରିବା ଗଛ ଚିହ୍ନିବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦୀପାବଳି

ଦୀପାବଳି ଦିନ ବାପା ଡଲି ଓ ଝିଲିକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ଜହିଲେ -
ଆଜି ଦୀପାବଳି । ଆମ ଘରକୁ ପାଖପଡ଼ୋଶୀ ଓ କୁଣିଆ ଆସିବେ ।
ବହୁତ ଭିଡ଼ ହେବ । ତୁମେ ଦୂଇଜଣ କାମରେ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କର ।
ଏହି ମହମବତିଗୁଡ଼ିକ ନିଆ । ତାକୁ ସଜାଇ ରଖ ।

ମୁଁ ଯେତିକିଟି ମାଗିବି କିଏ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଗଣିକରି ଦେବ ?

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ତଳି ଦେଲା

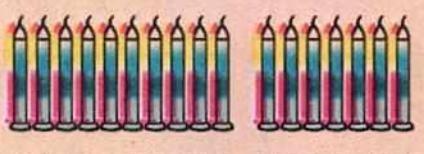
୭-

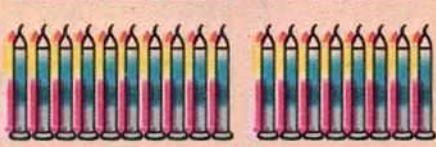
୧୪-

୧୭-

୧୮-

ଫଳି ଦେଲା

୮-

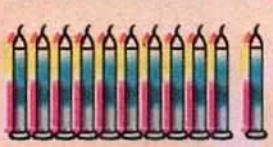
୧୩-

୧୪-

୧୯-

୨. ଉପରେ ଯେପରି ଛବି କରାଯାଇଛି, ସେହିପରି ତଳେ
ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପାଖରେ ଛବି କରିବା ।

୮

୧୪

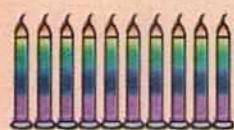
୯

୧୦

୧୩

୭

୩. ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ମହିମାବତିକୁ ନେଇ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଯୋଡ଼ିବା ।

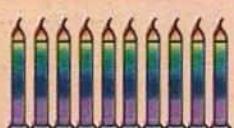
୧୦

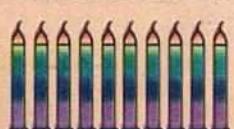
୫

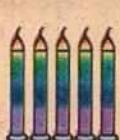
୧୨

୧୩

୧୪

୨୦

୪. ତଳେଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଖାଲିଘରେ ଆଲୁ ଛବି କରିବା ।

୪

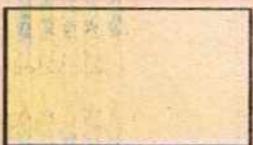
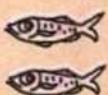
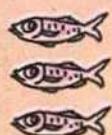
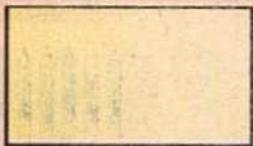
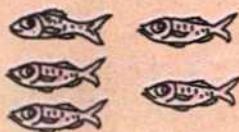
୮

୧୧

୧୪

୧୯

୪. ବିଲେଇ ଟୋକେଇରେ ଗଣି ରଖିଥିବା ମାଛ ଓ ବାହାରେ ଥିବା ମାଛକୁ ଗଣି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

୫. ୧୦ଟି ମନ୍ଦାର ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ମାଳ ତିଆରି କରିବାପରେ ଆଉ କେତୋଟି ଫୁଲ ରହିଲା, କହିବା ।

୧୯

୧୪

୧୩

୧୭

୭. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

	୧ ଦଶ
	୧ଦଶ ୧ ଏକ
	୧ଦଶ ୨ ଏକ
	୧ଦଶ ୧ ଏକ
	
	
	
	
	
	
	

୮. କ) ଦୀପାବଳିରେ ଆମେ କ'ଣ ସବୁ କରୁ ? କେଉଁମାନେ
ଆମ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି ?

ଖ) ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଉ କେଉଁ ସବୁ ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ କହିବା ।

୯. କ) ‘ଆ’କାର (ି) ଲଗାଇ ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା । ଯେପରି-

ଖତ

ଖାତା

ପର

ବପ

ମତ

(ଖ) ଆସ ପଡ଼ିବା ।

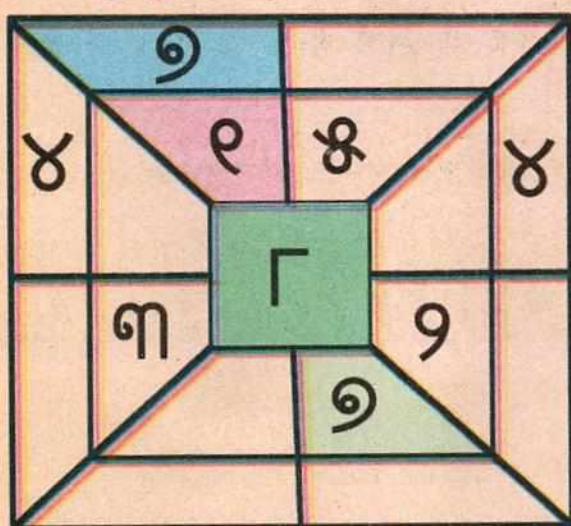
ଜଟିଆ କହିଲା ଆ ଆ

ଚଟିଆ କହିଲା ନା ନା

ଜଟିଆ ରଖିଲା ଖଇ

ଚଟିଆ ଦେଲାରେ ଖାଇ ।

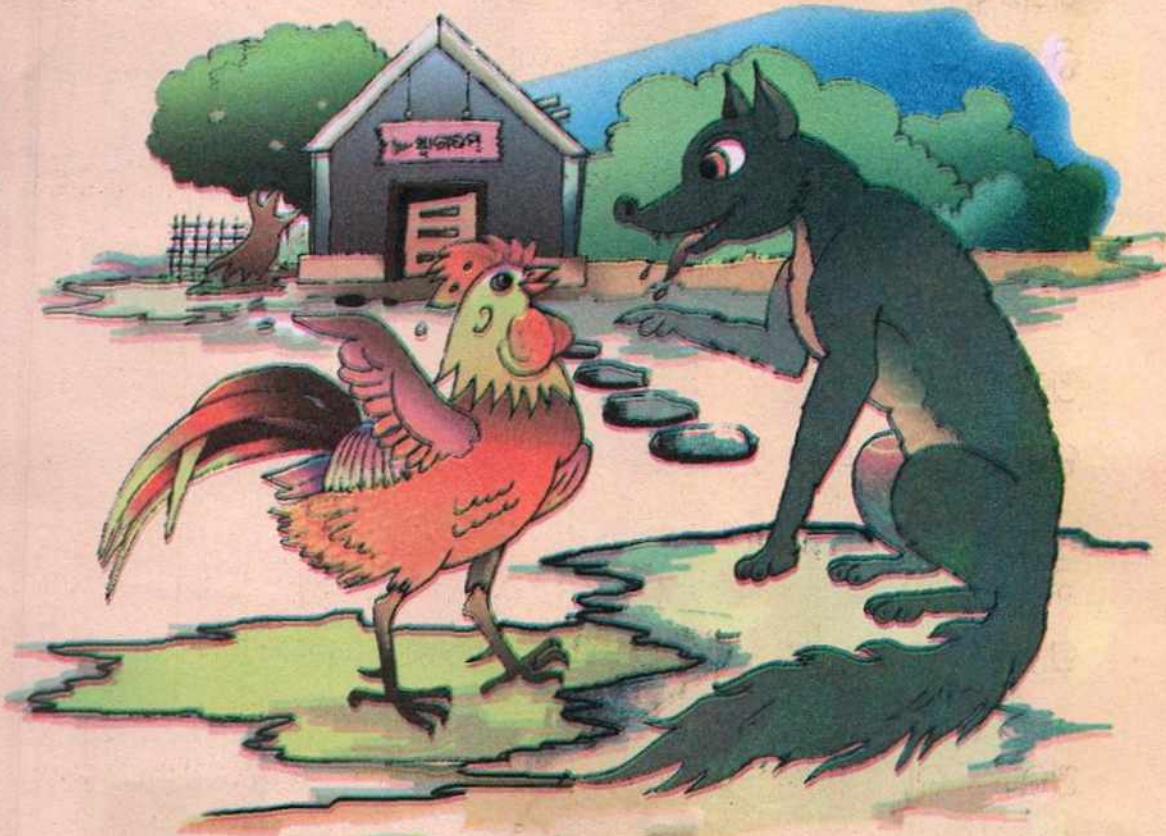
୧୦. ଯେପରି ୩ ଓ ୯ ମିଶିଲେ ମଞ୍ଚିଘରେ ର୍ଗ ହେଉଛି, ସେହିପରି
ସବୁ ଖାଲିଘରକୁ ପୂରଣ କରିବା ।

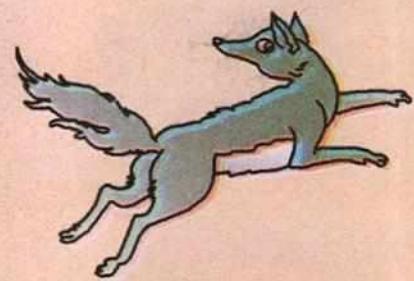
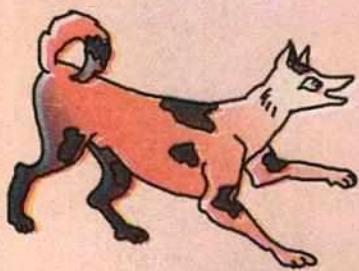
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗପଟିକୁ ୨/୩ ଥର ପାଠ କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକମୁଳେ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇବେ । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭଲଭାବେ ଆଲୋଚନା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ ଓ ୩ ପାଇଁ ବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ଦଶ ଏକର ଧାରଣା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ (କ) ଓ (ଖ) ପାଇଁ ନିଜନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ହେଉଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଚିତ୍ରରେ କେଉଁ ଲୋକମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ? ଦୀପାବଳି ଆମେ କାହିଁକି ପାଲନ କରୁ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ର (ଖ) ପାଇଁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଚିତ ‘ଆ’ କାର (I) ଥାଇ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟୁନ ୧୯ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିବବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହି ପାଠରେ ସରଳ କବିତା ଆବୃତ୍ତି, ‘ଆ’ କାର (I), ‘ଆ’ କାର ନେଇ ଶବ୍ଦ ଲିଖନ, ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନର ସହଜ ଉପାୟ, ସ୍ଥାନୀୟମାନ, ୫ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ସାଇତି ରଖିବା, ସଜାଇ ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦିର ଧାରଣା ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା

କୁକୁଡ଼ା ଆଉ କୁକୁର ଦୂଇମିତ । ଦୂଇଜଣଙ୍କର ଭଲପଡ଼େ ।
ହସିଖେଳି ଦିନ ବିତିଯାଉଥିଲା । ଦିନେ କୁକୁର ହାଲିଆ ହୋଇ ଶୋଇ
ଯାଇଥାଏ । ବଣରୁ ବିଲୁଆଟିଏ ଆସିଲା । ତାକୁ ଦେଖି କୁକୁଡ଼ା ଭୟରେ
ଥରିଲା । ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ାକୁ କିପରି ଖାଇବ ଭାବିଲା । ପାଖକୁ ଯାଇ
କହିଲା, “କୁକୁଡ଼ାଭାଇ, ଆସ ମିତ ବସିବା । ହସ ଖୁସି କରି
ଚଳିବା ।”

କୁକୁଡ଼ା ବିଲୁଆର ଚାଲାକି ବୁଝିଲା । କହିଲା, “ରହ, ଆଉ ଜଣେ ମିତକୁ ଡାକୁଛି । ଭାରି ମଜା ହେବ ।” କୁକୁଡ଼ା ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା । କୁକୁର ଭୋ ଭୋ କରି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା । କୁକୁରର ଭୋ ଭୋ ଶବଦରେ ବିଲୁଆ ଦେହରୁ ଖାଲ ବାହାରିଲା । “ହୁକେ ହୋ - ହୁକେ ହୋ” ରଡ଼ି ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ପଢ଼ିବା ।

ଗୟଳ

ନୟନ

ଜାତୀୟ ପତାକା

ଭାଲୁ

ଭାରୂଆ

ଭାକୁର

9.

ଭାଇ

ଶୟନ

ବୟନ

କିମ୍

ଭରତ

ଭବନ

ଭାର

ମଳୟ

ଚୟନ

ଭଉଣୀ

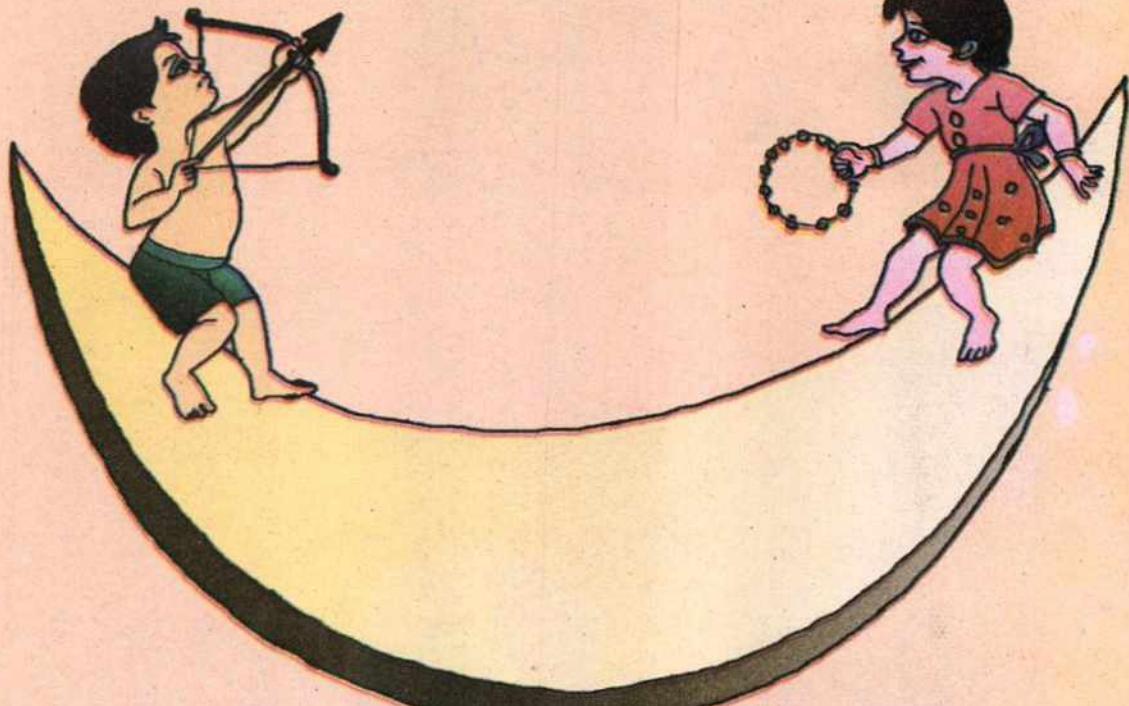
ଗାୟକ

ବୟସ

ଭରସା

ପୁଅଟି ‘ୟ’ ଅକ୍ଷରଥିବା ତାରାପାଖକୁ ତୀରମାରି ଚିହ୍ନିବ ।
ତୀରଠାରୁ ଗାରଟାଣି ‘ୟ’ ଅକ୍ଷରକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

ଛୁଅଟି ‘ଭ’ ଅକ୍ଷରଥିବା ତାରାପାଖକୁ ଚୁଡ଼ିପିଙ୍ଗିବ । ଅକ୍ଷର
ଚାରିପଟେ ○ କରିବା ।

୩. ପ୍ରଶ୍ନ ୨ର ଛବିଦେଖି ଲେଖିବା ।

କ) ବଡ଼ ତାରା କେତୋଟି ?

ଘ) ସାନ ଓ ମଞ୍ଜିଲା ତାରା ମିଶି କେତୋଟି ?

ଗ) ‘ଭ’ଅଷ୍ଟରଥିବା ତାରା ଓ ଖାଲିତାରା ମିଶି କେତେ ?

ଘ) ‘ୟ’ ଅଷ୍ଟରଥିବା ତାରା ଓ ଖାଲିତାରା ମିଶି କେତେ ?

$$\begin{array}{ccc} \text{ବଡ଼} & & \\ \text{ତାରା} & \boxed{} & + \end{array} \begin{array}{c} \text{ସାନ} \\ + \\ \text{ତାରା} \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{ccc} \text{ସାନ} & & \\ \text{ତାରା} & \boxed{} & + \end{array} \begin{array}{c} \text{ମଞ୍ଜିଲା} \\ + \\ \text{ତାରା} \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{ccc} \text{ମଞ୍ଜିଲା} & & \\ \text{ତାରା} & \boxed{} & + \end{array} \begin{array}{c} \text{ବଡ଼} \\ + \\ \text{ତାରା} \end{array} = \boxed{}$$

୪. ଛବି ଓ ଶବ୍ଦ ମିଶାଇ ପଡ଼ିବା ।

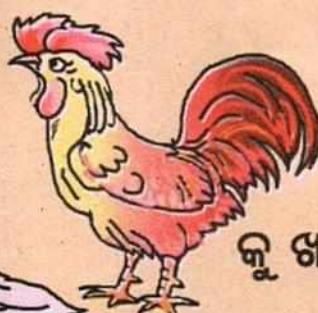
ଆଉ

ଦୁଇ ମିତ ।

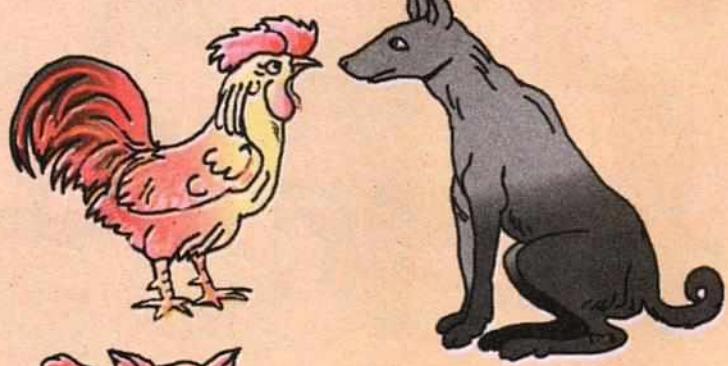

ବଣରୁ

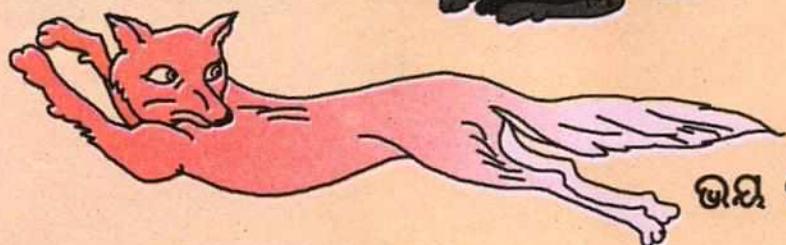
ଆସିଲା ।

କୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା ।

କୁ ଡାକିଲା ।

ଉଦୟ କରି ପଳାଇଲା ।

୪. ଲେଖିବା ।

ଆଉ _____ ଦୁଇ ମିତ ।

ବଣରୁ _____ ଆସିଲା ।

କୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା ।

କୁ ଡାକିଲା ।

ଉସ କରି ପଳାଇଲା ।

୫.

ଡାକଘର ପାଖରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ବିଦ୍ୟାଲୟଠାରୁ ଦୂରରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ଡାକଘର ଓ ମନ୍ଦିର ମଣ୍ଡିରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗପଟି ପଡ଼ା ହେବା ପରେ (୨/୩ ଥର) କେଉଁ କେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଭ, ଯ, ଯ ଅଛି ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କହିବାପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- ତା'ପରେ, ହାଲିଆ ହେଲେ କିପରି ଶୁଅନ୍ତି ? ଭୟରେ କିପରି ଥରନ୍ତି ? ଅଭିନୟ କରି ଦେଖାଇବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କାମ ଦିଆଯିବ ।
- କୁକୁଡ଼ା କୁକୁରକୁ କିପରି ଡାକିଲା ? କୁକୁର ରାଗିକରି କିପରି ଭୁକିଲା ? ବିଲୁଆ ଭୟରେ କିପରି ବୋବାଇଲା ? ସ୍ଵର କରିବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହାଯିବ - ଏଇ ଦୁଇ କାମ ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ (ସବୁପିଲା ଏକା ସାଙ୍ଗରେ କଲେ ମଧ୍ୟ ହେବ) ।
- ୧ ରୁ ୫ ଅଭ୍ୟାସ କାମ କରିବାପରେ ଅଭ୍ୟାସ ଗ କାମରେ ଚିତ୍ରରେ ଡାକଘର ଠାରୁ ଦୂରରେ ଏକ ଗଛରଚିତ୍ର କରିବାପାଇଁ ଓ ଡାକଘର ଉପରେ ଏକ ଜାତୀୟ ପଡ଼ାକା ଆଙ୍କିବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା ଆଙ୍କିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସହ 'ଡୁମେ କରିଥିବା ଗଛପାଖରେ କ'ଣ ଅଛି କହ' ଏଇପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯିବ ।
- ପିଲାଙ୍କୁ ନିଜ ଗାଁ / ସାହିରେ ସକାଳର ଦୃଶ୍ୟଟିଏ ଆଙ୍କିବାପାଇଁ କୁହାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ନିଜଚିତ୍ରଟଳେ ନିଜନାଆଁ ଲେଖିବେ । ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ଚଙ୍ଗାଯିବ ।
- ୧୯ ପିରିଅଭର ଏଇ ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ – ଭ ଓ 'ଉ'କାର (ୟ), ଭ, ଯ, ଯ ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଚିତ୍ରଦେଖି ବାକ୍ୟପଡ଼ିବା, ସରଳବାକ୍ୟ ଗଡ଼ିବା, ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗକରିବା, ଡାକଘର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମନ୍ଦିରଇତ୍ୟାଦି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦର୍ଶାଇବା, ବଡ଼-ସାନ ଦର୍ଶାଇବା, ପାଖ - ଦୂର ଅନୁମାନକରିବା ଓ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନକରିବା ଲତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚ, ଟ, ମ, ର, ଗ, ଙ,
କ, ନ, ପ, ଆ, ଠ, ବ, ଲ, ଲୁ, ଅ, ଖ, ଛ,
ଶ, ତ, ଦ, ଜ, ଡ, ଭ, ଧ, ଶୀ, ଷ, ସ, ହ,
ଇ, ଉ, ଘ, ଭ, ଯ, ଯୀ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଆମେ ଶିଖିଥିବା ଏହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ
ଅ, ଆ, ଇ, ଉ, କ, ଖ, ଗ, ଘ, ଚ, ଛ, ଜ,
ଙ୍ଗ, ଟ, ଠ, ଡ, ଶ, ତ, ଦ, ଧ, ନ, ପ,
ବ, ଭ, ମ, ଯ, ଯୀ, ର, ଲ, ଲୁ, ଶୀ, ଷ, ସ,
ହ କ୍ରମରେ ରହନ୍ତି ।

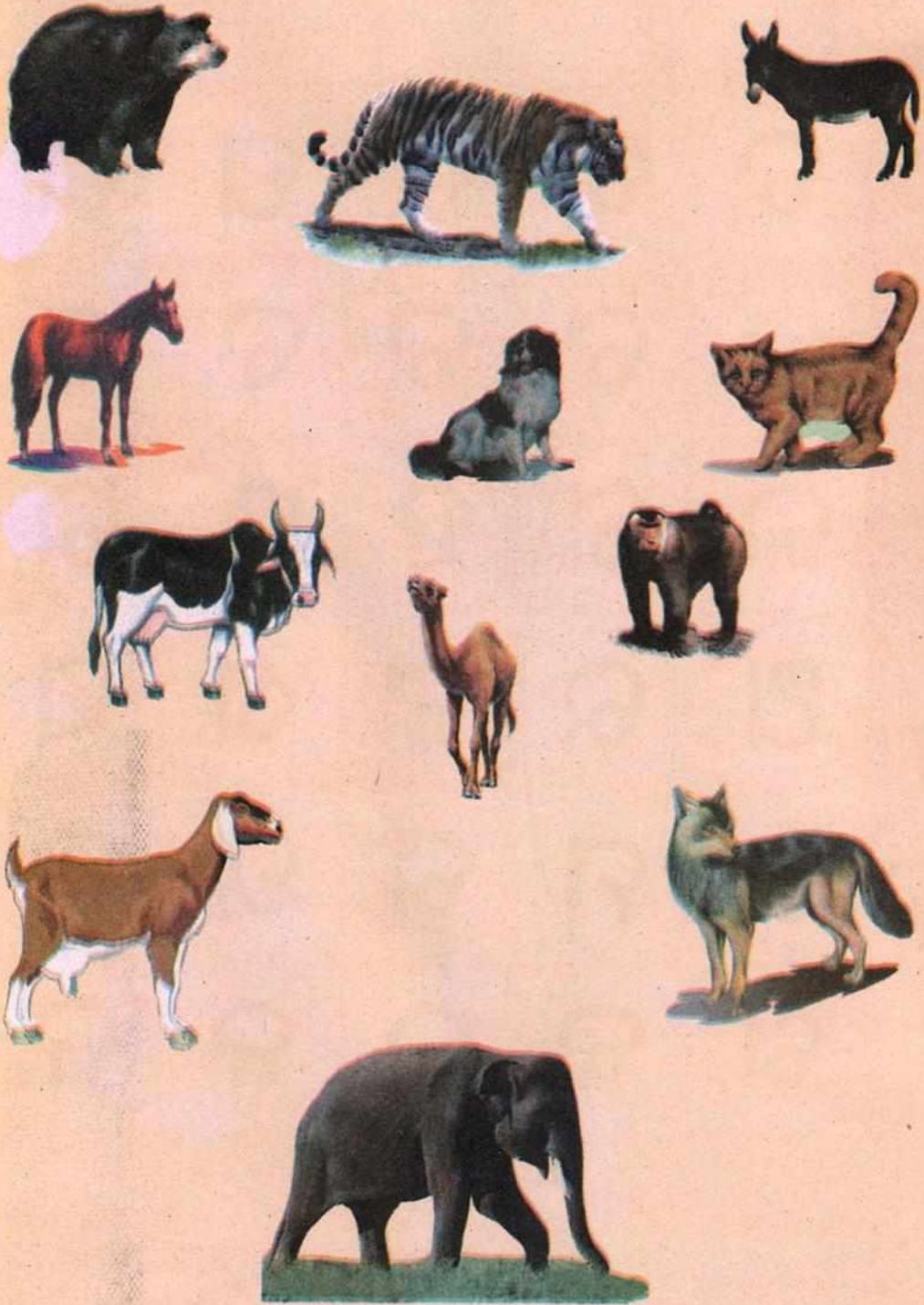
ଆସ ଶବଖୋଜି ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

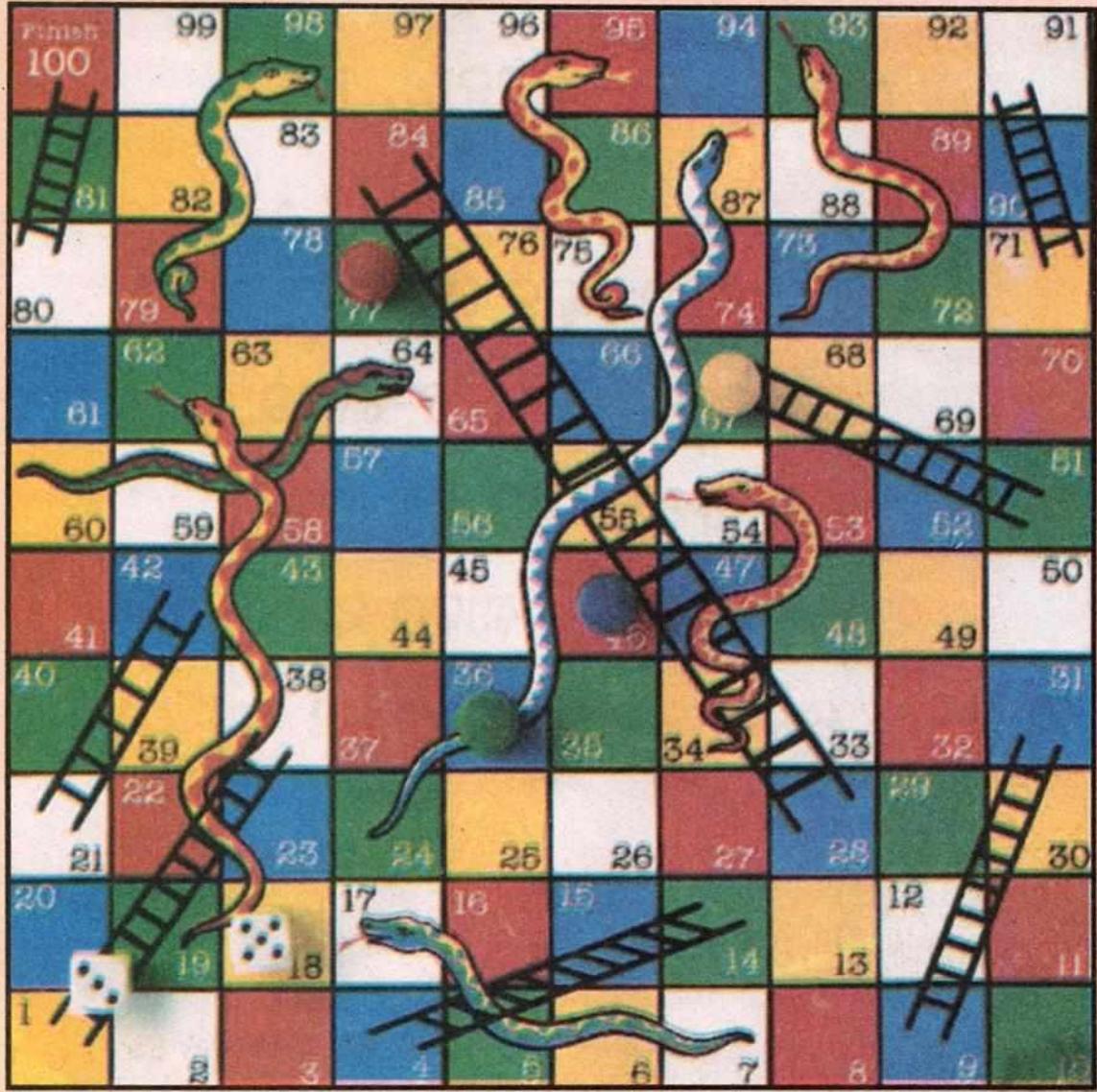
ଯେପରି – ଗରମ

ତ	ଦ	ର	ପ	ର
ପ	ଟ	ତ	ବ	ସ
ଳ	ଗ	ହୁ	ନ	ର
ଥ	ର	ଟ	ଶ	ସ
ର	ମ	ଗ	ୟ	ଳ
ଖ	ବ	ର	ନ	ଳ

ଆସ ମନେପକାଇବା

ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲଭାବେ ଦେଖିବାପରେ ବହି ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।
ଏବେ ମନେପକାଇ କେତୋଟି କେଉଁକେଉଁ ପଶୁ ଦେଖିଲା କହ ।

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ.....

ଚାରୁ ହାସମାୟୀ ଚାରୁ ଭାଷମାୟୀ

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ... । ୦ ।

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ

ଶୁଧୁ-ପ୍ରୋଧୁ-ବିଧୋତ୍-ଶରୀରା

ତାଳ-ତମାଳ-ସୁଶୋଭିତ୍-ତୀରା

ଶୁଭ୍ର ତଟିନୀ କୂଳ ଶୀକର ସମୀରା

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୧ ।

ମାଲିନୀ

ଘନ ଘନ ବନଭୂମି ରାଜିତ ଅଙ୍ଗେ

ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ

କଳ କଳ ମୁଖରିତ ରାରୁ ବିହଙ୍ଗେ

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୨ ।

ସୁଦର-ଶାଳି-ସୁଶୋଭିତ-ଷେତ୍ରା

ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ-ପ୍ରଦର୍ଶିତ-ନେତ୍ରା

ଯୋଗୀ ରକ୍ଷିଗଣ-ଉଚ୍ଚ-ପବିତ୍ରା

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୩ ।

ଆସ ରଙ୍ଗ କରିବା

